

Makoma: Bible for Acts

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>."

Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Acts

1

¹Einu yoshe neniñola, Theophilus, mwana amba yoshe eyo Jesu na tateka kutenda na kuluta, ²Kukuma eliwa nashimbelwa muwilu, apa naman kulaela Omepo Thikenu kuaapositola aana keta. ³Mumanyima no manyando aae, keo okumona hatha akoho yoyubisisa muisupo ingi. Mumaiwa amakumi mane mumona, kunoyoamba yo mubuso wa Mulimu. ⁴Apa nakuwana noo pamweya, keo walaela ngao kanatunda mu Jerusalema, kono atatele e sepiso thaiwae, etho naamba, "mono muyuba ookwange, ⁵ngao Joani eemwa mwana kolobethe na eyu, kono omwee momukolobethiwa na mepo thikenu apo kupita maiwa nyonyo." ⁶Apaa na kuwana pamweya keo, amuipula, "Mulena ethi thonyiko nako thombo kuthetha o muleneñi wa Isilaele?" ⁷Keo oambela, "komwe kulimuka oma nako kao kapa onako thosilimo eyo yaikala mu maata a Tate." ⁸Kono momunaamuhele omataa omepo thikenu apa mbothiwiya okwenu, mbo mupiluka apaki aange mu Jerusalema na mu Judea na mu Samaria, naku mafeleletho no litunga. ⁹Mulena Jesu apa namana kuamba einu, keo a mutwala kuwilu, mwanananiwela kuwilu, elibui keo limufeka pameo oo. ¹⁰Ashilukumukela ngeyo kuwilu yotha, wangu wangu, alume aili keo aimana kunyonga no hana kumanga muto ikenu. ¹¹Keo aamba ngao, "Omwe alume no Galilea ike apo muimana naku topela kuwilu? Oyo Jesu ona twaliwa kuwilu yoli mukachi kenu, mwa uka kame muthila noukufeka shino muna thela kuwilu." ¹²Keo auka ku Jerusalema kulilundu liithaniwa Olive, eyo lili kunyonga na Jerusalema, ookufeka na musipili wa sabata. ¹³Apa na kuma, keo atha kumuthuthu nokuwilu, okunaikalanga. Neli Pitulosi, Joani, Jemusi, Andiliyasi, Philipu, Tomasi, Bartholome, Mateu, Jemusi mwana Alphaesi, Simoni wa Zeloti, na Judasi mwana Jemusi. ¹⁴Oshe mwana kutombolela kulapela pamweya naa kathi, na Maria inawa Jesu, naa minoo. ¹⁵Mwao maiwa Pitulosi mwanaimana mukachi kaapae, Mathina 120, keo oamba ngao. ¹⁶Makwetu, kwaswanela ngao eliñolo litendahale, Elyo neliambiwa ku mepo thikenu mumulomo wa Davida kuhamana na Judasi, oyo notwala omweya oyu nokamanga Jesu. ¹⁷Kakuli neli omweya wetu oyu notukatapela nae oulumiwa." ¹⁸(Oyu mulume mwana ula silwa mutuwelo na wana muunyangunyua wae, keo okuipaa nakukuyatula pakachi, namyoye thae keo thilabutuka. ¹⁹Aanatunga mu Jetusalema oshe nayuba esisiambo, keo aata etho silwa mumushobo ohoo "Akeldama," ngao, "Silwa sa unyinga.") ²⁰Kakuli kunañoliwa mubuka tha lisamu, Muteneke ethilwa saee thithaniwe mahundu, kokuna katunga munu; ; Munu omweya ashimbe oueteleli waye; ²¹Kwalukanela, ngao, kwana noalume netuenda noo munako tha Jesu yoli mukachi keti, ²²kutateka na kolobetho tha Joani kukuma muliwa nashimbiwa okwetu, aswanela kupiluka paki thothuwo thae." ²³Keo apaka alume aili potho, Josefa noithaniwa Barsabasi, oyo isaniwa kame Justasi, oo mweya Matiasi. ²⁴Keo alapela naku amba ngao, "Owe, Mulena, walimuka omichima thanu oshe, keo oineke omweya kwaa aili oyunatateke ²⁵ngao ashimbe esibaka no muthebethi wae nau apasotola oo nangwa mo Judas ngao aukele kusibaka thae." ²⁶Keo ataaa, keo kukwatiwa Matiasi, keo amuwaneke kwa apositola okupwa likumi nomweya.

2

¹Eliywa no Pentekonta a pane likuma, mwa na ikala mu ndombo thi mweya. ²Munako thipi keo ku yubahala muyoyo unene weti mepo tha kusinya, na kumba onziwo thoshe naikala. ³Neku mo nahala oku weti malimi no mulilo aku shambauka, na kuikala peulu tha munu na munu. ⁴Mwa na umba Mepo thikenu keo a tateka kuamba mu malimi, kutha omo Mepo netha twesetha kutendela. ⁵Keo mo kunaikala Majuda nayoya mu Jerusalema, a lume a kusepahala, Ku tundela mu matunga mwishi no liwilu. ⁶Ohu mulumo apa ne u yubahala, esi sicaba singi si kamuha kuwiya kukuwana oku thina komoka kakuli munu na munu mwanakuyubela a amba mu mishobo thoo. ⁷Mwana mbwetuka na ku ku komokela; ke amba ngao, "Shemwa, a anu ali apa kambanga si Galilea kao?" Ike apa twayuba, munu na munu yo amba mu mishobo thetu noku elekiwa? ⁸Otwe twa Mapata, na Mamede, na Maelami, na apana mu Mesopotamia, na mu Judea na Kapadosia, na Ponto, na Asia. ⁹A ku Frigia na Pamfilia, na Egepita na ali muibaka ya Libia wendi wa kutha ku Sirene, na ngenda na tunda ku Roma, ¹¹na Majuda pa mweya na ma Poroselite, na Makreta na Maarabe, twa yuba ambaa mu mishobo thetu misebethi tha maata a Mulimu. ¹²Oshe na mbwetuka na ku ku komokela yonene; Keo aamba omweya kwa mukwaye, "Esi a talusa sinu mwike?" Kono omweya ¹³keo a sheununa na ku amba, "a na pende wala wa Veine thipya." ¹⁴Kono Pitulosi keo o imana na a no limuka na Omweya, kutusa o liyii, na kwamba okoo, "Omwe a lume no mu Judea namwe moshe muyoya mu Jerusalema, enda ngo mulimuke esi siyambo; mu telethe o mayii ange. ¹⁵Kakuli a anu ka shipenda kao endi sinani omu mwa akalettha, apa ishili hako tha watu tha masikusiku no liywa." Kono esi so nyiwo no siambiwa ka mupolofita Joele; ¹⁷Mo ikala mu maiwa no ma maneno, Mulimu amba ngao, "Mo ni paa o Mepo thange kwa nyama thoshe. Anenu no alume na anano akathi mwa polofita, Andumbana enu mwa mona ya kumona, na añulupathi mwa lota ilota. ¹⁸Yasikuma a pika ange no alume na akathi mwao mayiwa mo ni apaa Mepo thikenu, keo mwa Polofita. ¹⁹Mo ni monisa ikaliketha muwilu na maponiso mu lifasi, Unyinga, Mulilo, na Mume wa Munse. ²⁰Eliywa mo li piluka wiilu na kwethi thi piluke unyinga mweli liywa linene no ku limukiwa la Molyetu kale na kuwiya nje. ²¹Mo ku tendahala ngao oshe mbo i sana lithina la Muña Bupilo mwa yoya. ²²Omwe ana no Isilaele, muyube ano mayii; Jesu no Nazareta o mulume na mipu Mulimu mu maketho no maata na itenda yaku komokisa na isupo eyo Mulimu ona njangana kubelekisa oye mukaci kenu, wetini omo mu limukela. ²³Oyu mulume mwa napiwa mu mu ikaelo no u lukisiwa na ku limukiwa kale kwa Mulimu; Omwe, mo mu na kutusisa makaha a lume nombula mulao, noi payiwa na ku mu kokotela pa sifapano. ²⁴Kono Mulimu keo o mwingula, ku mu lukulula ku kukola no lifu, kakuli njena kwamba ngao kutwesiwe bene ngeyo kuikala mu

maata no lifu.²⁵ Kakuli Davida no amaba kuneku thaye, "I na mono Molyenge nako thoshe mu sipolo sange, Kakuli ai kala kunyonga no likaha no silyo ili ngao ko ina shenisiwa."²⁶ Apa ili ngeyo mucima wange una wapele na lulimi lwange luna nyakalala. Kame, o lutu lwange mo luyoya mu sepo.²⁷ Kakuli mbo shimwa kuteneka o mooyo wange mu mbumbo, Kamba kuitanetha o mwaana ye nombula uyi ngao a ole.²⁸ Ona ni limukisa o manzila no upilo; moni tenda wa ku wapela yonene na sipolo soye.²⁹ Akwetu, kuwa ngao ni ambe o kwenu ni kwite sepo kuneku la mupatrioreka Davida, oyu nafu na ku bumbekiwa, oyu otenda ngao mbumbo thaye mo thili mukaci ketu na liywa lya pelo.³⁰ Apa kuli ngeyo, neli mupolofita kame no limuka ngao Mulimu ona kuethe na buitamo o kwaye wa kuyolisa o mweya pa lyoma no lubona otamba kutunda mu lusika lwaye.³¹ No mona eli itamba kutendaala Kuso na kuamba ya thuho tha kresite, na kuamba ngao njena ku mutenekela mu mbumbo, kapa o nyama thaye thi kume pa kuola.³² Oyu Jesu-Mulimu o na mwi ngula, otwe twa apaki o u muikaelo.³³ Keo, apa ana ka mba miswa ku ulyo no likaha la Mulimu na ku wana sepiso no Mepo thikenu ku tunda kwa Tate, o na tumu esi se mu ku monena na kukuyubela pano.³⁴ Kakuli Davida no shimwa ku kambamela kuwilu, Kono a amba ngao, 'Mulena a ambe na Molyange, "Otongomane ku likaha lya no silyo"³⁵ Kupitela apa ni lyatangela o yifanu yo ye kwi shwi no mahulu oye."³⁶ Apa kuli ngeyo oshe akonziwo tho Isilaele e limuke siwana ngao Mulimu ona mutende Mulena na Kiresite, oyu Jesu omuna kokotele."³⁷ Keo apa na yuba ehi, mwa na kuyuba ku kola mu micima thoo, ke amba kwa Pitulosi na apositola oshe, "akwetu, mo tu tenda ngepi?"³⁸ Keo Pitulosi wa amba okoo, "Mubake na ku kolobethiwa, munu na munu, mu lithina la Jesu Kiresite mu wane ku swalelwa kwa wiwi wenu na ku tambula mpo tha Mepo thikenu."³⁹ Kakuli ethi sepiso tha amana namwe na anenu kuwaneka naya oshe ali kule, angi oshe a tamba Muña Bupilo Mulimu wetu kuisana."⁴⁰ Mwana kutatha na mayiii mangi na kwa susuwetha ngao, "Mukutundise kolu lusika no kukana ku koñela ya Mulimu."⁴¹ Keo amuhela wo liyii naku kolobethiwa, Muliya elyo mukuna ekethiwa palo tho anu thi kume pa ikiti yatu.⁴² Mwana twaelako ngana ku matuto na milapelo no apositola, mu kulya na ku lapela.⁴³ Kuipapa keo kuwiyela munu oshe, ma makatho mangi ne i ikomokisa yoshe mona tendiwa na apositola.⁴⁴ Oshe na itana mwa na ikalanga pa mweya na ku ku kwatisa mui ini yoshe,⁴⁵ na ulisa sifumu neyo yoshe na etana ku itapela mukaci ko oshe, kutha omo na saela munu na munu.⁴⁶ Liywa na liywa mwa na twaela ngana kutha ku tempele na mucima u mweya. Mwa na lyela kame pa mweya ilya mu myanda thowo, na ku kutapela ilya na micima thikenu,⁴⁷ Kulumba Mulimu na ku kuyuba na anu oshe, Lywa na liywa Mulena mwa na ekeletha wo palo no anu ana yoyisiwa.

3

¹Keo Pitulosi na Joani mwanatha mutempele panako tho kulapela, panako za mutanu na tune.² Omulume no elekiwa na uyanga kutundeela mulibumo lya inawaye mwana twaliwa kuthelo no tempele no thithaniwa ngao thiwa. Apo ponyiko na mu pakanga liiwa na liiwa ngao alombange yoshe oyu ingena mutempele entho.³ Apana amona Pitulosi na Joani a shinga kuingena mutempele, keo oa nyepa tutho.⁴ Pitulosi, keo omutopolisisa na Joani oamba, "Otutopele."⁵ Omulume no silema ke wa topelisisa, kulibeela kupiwa thinu okwoo.⁶ Kono Pitulosi mwana amba, "Kotukwite silibela a gauda, ethi ni kwite, monisikupa. Mulizina lya Jesu Kelesite wa Nazaleta, oende."⁷ Kamu kwata kuli kaha lyothilyo Pitulosi keo omwimeka, mu wangu wangu maulu na mangongo amulume no silema keo atiya.⁸ Oyombokela muwilu omulume no silema oimana na kuenda; keo oingena na Pitulosi na Joani muyempele, oenda, kuyombauka na ku lumbangetha Mulimu.⁹ Anu oshe mwana mumona yo enda na ku lumbangetha Mulimu.¹⁰ Apa na mona ngao yonyiko mulume onakalanga pathelo thiwa o tempele ku lombanga anu tutho; keo na kukomokela enene mulibaka lyeyi ina tendahala okwae.¹¹ Apana na kwatelela Pitulosi na Joani ku makaha, anu oshe mwanaitukela mu musiyi withaniwa muthiyo wa Solomon, noku wapelitha.¹² Pitulosi apa na mone eyi, no alaba anu, "Omwe anu a maisilaele, mwa komoka ike? Mwatu topeela ngepi, wetini otwe tuna muendisa mu maata na umulimu wetu?"¹³ O Mulimu wa Abrahama, wa Isaka, wa Jakobo, O Mulimu waka yiwetu, mwana lumbaetha mupika waye Jesu. Yonyiko no mukana kumupa muma kaha a Pilato, shiwa apa na thaela kumu lukuula.¹⁴ Mono mukana mukwenu oyu no ku luka, naku lombaa othi sikebenga ngao, athi lukulule.¹⁵ No mu ipaa mutateki wa moyo, oyo Mulimu naingukitha kwa afu twaapaki etho thinu.¹⁶ Kutha mu mutomo watumelo mulithina lyae, e lithina lyae lyonyiko lina mutende oyu mulume, mumonanga nakumulika na maata. Otumelo thili kwa Jesu thonyiko thina mupu uikalo uwa potho thenu moshe.¹⁷ Pano, akwetu, nalimuka ngao momuna tende naku kana kulimuka.¹⁸ Kono inu na talutha Mulimu mutunwa twa apolofita, ngao Kelesite mwa nyanda, onaitalelethe yoshe.¹⁹ Mubake, heni, naku piluka, keo ngao uyi wenu utakuliwe, keo ngao ngo ku keye nako no kuku anukitha pa lupala lwa Mulimu.;²⁰ ngao nga tume Kelesite oyu no keteliwelomwe, Jesu.²¹ Yo nyiko oyona swanele ku amuheliwa ku liwilu kupitela einu yoshe apa mboi umbiwa upya, kutha omuna ambela Mulimu kukale mukanwa ka mapolofita aye no kukena.²² Mushe mwana amba shemwa, "Mulena Mulimu mwa ingukitha mupolofita shinanu me mukachi kenu. Momu teethetha yoshe eyi mba tamba kumi ambela."²³ Moku tendaala ngao omunu yoshe mbokana ku kuyuba kwayo mupolofita mwa ipaiwa apo bene mukachi kaanu.²⁴ Eni, na amapolofita oshe kutunda kwa samuele na na wiya munyima thae, mwana ambanga na ku kuuweela ya maiwa aa.²⁵ Mwaana ama polofita na uonyi ouna tenda Mulimu kwa ahemi enu, etini na ambela ku Abrahama, 'Mu mbuto thoye omu masika oshe a pana pa kaye koshe mwa fuyauliwa.²⁶ Munyima no kwingula mupika wae Mulimu, mwana mutuma okwenu weli, ngao amifuyawethe kauli muna piluka ku uyi wenu.

4

¹Pitulosi na Joani a shiamba kwa anu, apulisita na muendisi no tempele na masaduki keo awiia okoo.² Mona lwana onene paku wana Pitulosi na Joani aluta anu yo kwi nguka kwa Jesu ku afu.³ Keo apaka omawenge ku makaha nakuapaka

mutolongoku twala oma sikusiku, Kakuli neli singolangola. ⁴Kono anu angi nayuba olii na itana; mane opalo tho alume a netana neli alule na mutaanu. ⁵Omasikusiku omanduna wo, na akulu, na añoli keo akuwana mu Jelusalema. ⁶Anna omupulisita mukulu konekala, na Kefasi, na Joani, na Alexanda, nao oshe aapa mupulisita mukulu. ⁷Apa na paka Pitulosi na Joani mukachi koo, keo aipula, "Mu mata mwiike, Kapa mulithina lyani, ei munatende ei?" ⁸Keo Pitulosi, yo kwite o mepo thikenu, oambela ngao, "Omwe a busi no sichaba, na akulu, ⁹Endi muku likiwa motuli pelo mulibaka lya ku tenda iwa ko yu nokukola, Ngao tuambe omo ana palisezwe, ¹⁰Kuli mukiwe okwenu moshe na kuanu oshe a isilaele ngao oyu mulume onemana poso thenu muiketo mulithina lya Jesu Kilesite wa Nathaleta, oyu no kokotela, Kono oyo Mulimu nainguka kwa afu. ¹¹Jesu Kelesite liwe elyo aumbi nakana kono thina piluka liwe lya Mulimu. ¹²Kuyoiwiwa ko kuli ku mukwae munu kao, kakuli njeko lithina lyalyo mwishi no liwilu eli linapiwa kwa anu eli liswanela kutu yoisia." ¹³Cwale apa na mona okutiya kwa Pitulosi na Joani naku lemuhanga ngao anu amba ambula kukutula, mona komoka, nakulemuhanga ngao Pitulosi na Joani mone ekala na Jesu. ¹⁴Kakuli mona mona omulume nopalisiwa yonemana no, na shemwa kuwana sa ku amba kuamona neyi. ¹⁵Kono apa namana kulaela apositola kutunda mukuta tha mukopano, ¹⁶Keo aku ambaulisa. Keo amba ngao, "Aa anu motu atenda ngepi? Yathikuma ngao eisupo inatendahala mukachi koo ina limukiwa ku anu oshe a yoya mu Jelusalema nje kutwesa kuikana. ¹⁷Kono ngao koina hasanyiwa mu anu oshe, tuambe ngao kanaambela kame munu shimwa omweya mu lithina elyo." ¹⁸Keo aisana kame na ku alaela ngao, kana amba kapa kuluta kame mulithina lya Jesu. ¹⁹Keo Pitulosi na Joani aalaba naku ambela ngao, "Haiba ndi kuli siwana pa meo a Mulimu kuku kuteka kupita Mulimu, owe muatuli. ²⁰Kotutwesa ku kwanga kuamba oinu tuna mono kapa kuyuba." ²¹Apa namana kuamuhela etho mamela Pitulosi na Joani, Keo aateneka atha. Nashemwa ku wanena mulandu, Kakuli anu oshe mona lumbangetha Mulimu kuana nei natenda. ²²Kakuli uyu mulume noikala nesi sisupo so ku palisiwa mona pitela ilimo itenda makumi mane. ²³Apa nalukululiwa, Pitulosi na Joani keo aukela kuanu wo na ku kutonola omo mupulisita mukulu na akulu ei naambela. ²⁴Apa nayuba eyo, keo akuwa mulibaka limweya kwa Mulimu ngao, "Mulena, no tenda liwilu na kaye na liwate, nei ilimo yoshe. ²⁵No amba na mepo thikenu kutundela mukana ka mupika wowe, Iwetu Davida, 'Ike ana lwana alichaba, na anu ike ankengela oinu yo ngayangaya?" ²⁶No amba ngao, "A malena no litunga aku kuwane pamweya, na endisi aku kuwane pamweya ku lwisa Mulena, na kulwisa okelethite woo." ²⁷Ya thikuma, Heroda na Ponte Pilato, oshe nakuwana nasichaba na anu o Maisilaele, ana kuwana pamweya mu muleneñi ku lwisa Jesu omupika no kukena. Omutohiwa woye. ²⁸Ana kuwana pamweya oshe kutenda esi omakaha na milelo etho nokengela ngao moitendahala. ²⁹Keo, Mulena, omone emamela tho ngao apika oye atwesa kuamba olii lyoe kane kala na lyowa. ³⁰Ondoole likaha lyoe ku palisa nakupa osisupo na mamakatho mulithina lya Jesu omupika woye mukenu." ³¹"Apa namanisa okulapela, pasibaka na naungana pamweya mono sinyanganya, mane anu oshe keo aumbisiwa na mepo thikenu naku amba lii lya Mulimu ko mbula lyowa. ³²Ongi no anu anetana monekala na muchima umweya na mepo thimweya. Njeko uyu no amba ngao ei akwite yae, Kono yoshe naikala noyo neli yo pamweya. ³³Apositola mona paka na mata makulu yo thuwo tha Mulena Jesu, othishemo sikulu mono sikala paulu okoo oshe. ³⁴Neku shemwa kuikala munu mukachi koo uyu no tahama thinu, oshe na kwata mumvu na ma thio na ulisa nakuleta omali we inu naulitha. ³⁵Na kuipaka ku mauulu no apositola, mi anu mona piwa omo na saelela moshe. ³⁶Josefa, oyo apositola neisana lithina lya Barnabas (eli litoloka ngao mwana susuetho), mu Libi, omulume opana mu Sipera. ³⁷Oulisa silwa sae naku leta omali na ku apaka kumauulu no mu apositola.

5

¹Kwali omulume omweya noithaniwa Ananias, na mbiyama wae Safira, naulitha thilwa, ²na ku kubulekala kalulo no mali (mbiyama wae no ilimuka), nakuleta kalulo na kuthipaka ku makondo amwa positola. ³Kono Pitulosi noamba, "Ananias, ikee satani apa naingene mumu chima oye na kuonga ku Mepo Thikenu na ku kubulukela kalulo no mali no thilwa? ⁴Shiwapa no thikana kulithiwa, no thishemwa kuikala thoe, Shimwa tho thina ulithiwa, no thi shemwa kuikala mu mata oye? ani oyo no paka ou muthebenthi mu mu chima oye? Ona emwa kuonga anu, kono Mulimu." ⁵Pa kuyuba aa mai, Ananiasi ongwela pashi na kupofaela ko ma maneeno, u mowa uingena oshe anai yuba. ⁶Andumbana ai mana kumu bunga bunga na ku mushimba kukamubumbeka. ⁷Mokunapiti maola maatu, mbiyama wae oingena, nje kuli muka eiina tendaala. ⁸Pitulosi o mwa mbela, "O ni tonweele ndi mono ulitha pateko enthi othilwa, O mukathi oa laba, "eni, pentho teko." ⁹Keo Pitulosi o mwambela, "Ike apa muna kuyubu kutheka o Mepo Thikenu tha Mulena? Otopele, o makondo no a lume aa anakabumbeka mu kwanthi woye a apa pathelo, nawe mwaku twala." ¹⁰Apo bene omukathi ongwela ku makondo no ae na kupofaela koma maneeno. A ndumbaana apa ingena, a muwana yona fu, keo amu panithetha panthe na ku ka mubumbeka kunyonga nthu mu kwamuthi wae. ¹¹Umowa ukulu nou wiya pa keleke thoshe napa aanu oshe nai yuba einu. ¹²Ithupo ingi na inu ya ku komokisa ingi noitendaala mukachi no anu ku tunda mu ma kaa no apositola. Mwa naikala mu thibaka tha Solomoni tho kumu kunda. ¹³Kono njeko wa ku mbali no kwata uñamwa kukuwana noo; shuwa ngeyo, a anu nakutekeka onene. ¹⁴Shuwa ngeo ano kuitana naekethiwa kwa Mulena, angi angi alume na a kathi, ¹⁵mane a no ku kola na shimbiwa mumi kwakwa pa mimbeta napa misheme, ngao Pitulosi apa pita pepi, o muthi mbithi waye mwendi muu ngweela paa mweya. ¹⁶No ku wiya anu angi kame kutunda mu ma tolopo a na thinguluka Jelusalema, kuleta akuli naa na katathiwa ku mepo tho mathilo, oshe nayoihiwa. ¹⁷Kono o mu pulisita mukulu noimana naa oshe naikala nae (o thikwata no ma Saduki); na yuba muna ¹⁸na manga a positola, na kwa yoyola kwa paka mutu tolongo noanu angi. ¹⁹Kono ou thiku elifiñeloi lya Mulena lishokoola o thikwalo no tolongo na ku a tundithamo, lyaamba, ²⁰Muthe, muka imane mutempele nakuamba kwa anu o mai oshe no upilo ou." ²¹Apa nayuba eyi, a ingena mu tempele lithina na ku luta. Keo omu pulisita mukulu o wiya, naa naikala nae, na ku tenda mu kopano pamweya oshe a kulu no itulo mui Isilaele, na ku

tuma ku tolongo ku ka leta a positola.²² Kono a eteleli a natha kutolongo na shemwa kukaa wanamo, nauka ku kapa omo naka waena.²³ Tuna kawana otolongo thina shokiwa thiwana naa alibelile a na imana pa thelo, kono apa tukathishokolola, twawana njemo munu mukachi!²⁴ Apo o mwendithi no tempele no mapulisita a kulu na yuba o mai, na ku komokela ana aana nei tamba kutendaala.²⁵ Keo o mweya owiya kwa tonweela, "Aa alume no mupaka mu tolongo ane mana mu tempele ku funditha anu."²⁶ Keo o mwendithi ontha na eteleli, ku kautha, noku mbula mifili fili, ba keñitha kuiyapa ngao mwa a mobaula na mawe.²⁷ Apa nakumitha, mwanaatwala pa kuta. O mukulu no ma pulisita keo waipaula,²⁸ ngao, "mo no tumi kanitha na kumi ambela ka muna funditha mweli lithina, keo omwe munaletele Jerusalema kuitana a matuto enu na kuthaela kutu paka ounyinga woyo mulume a petu."²⁹ Kono Pitlosi na apositola aa alaba, "Twawanela ku yubela Mulimu ka munu kao."³⁰ Mulimu wa iwetu noingula Jesu, Oyu no muipaa kumungongotela pa thitondo.³¹ Mulimu o mukulitha kulikaa lya e lya thilyo kuikala Mwana Mulena wa Mulume na Muyoithi, na kupa isilaele kubaka, naku swalelela eibi.³² O twe twa paki mwei inu, na Mepo Thikenu na tho, etho Mulimu napa kwao amuyubela."³³ O thikwata no katengo no kuta apa na yuba ei, nalwana na ku thaela kui paa a positola.³⁴ Kono omu falisi noithaniwa Gamaliele, O muluti no mulao oyu no kutekiwa ku anu oshe, O imana mukuta na kupa taelo tha ku atwala panthe pa ka nako ana.³⁵ Keo aamba oko, "Alume a Isilaele, muto komele kuinu muinga kutenda kwaa anu."³⁶ Kunyima no aaa maiwa, Teudasi no kupapata ngao munu mukulu, no kuinga kukwana mianda thine, a ku wana nae. No ipwaiwa, kono oshe a anumu koñela na shandauka na pwa.³⁷ Apa nokutunda oyu mulume, Judasi wo mu Galilea no ikala mu nako no kubala na kushimba anu kumukoñela. Nae no fa, naa oshe na muyubela na shandauka.³⁸ Pano namiambela, Muteneke aa alume aikale ofoti, aibandi omunaano na mu thebethi ya anu, mo uipwa.³⁹ Kono endi wa Mulimu, mushemwa kutwetha kwa tenekitha; mane momukuwana omulwitha Mulimu," Keo na thuthu wethiwa.⁴⁰ Keo ai thanena a positola mukachu na ku a fula na ku a kanitha ku amba muli thina lya Jesu, na nakuateneka akuthela.⁴¹ Na atha ku tunda mu kuta ana tabele ngao kwa aswanela ku nyandela kukana kuku tekiwa bakeñitha lithina.⁴² Kutunda apo muliwa na liwa mu tempele na manthiwo na manthiwo, natwalelela kutha kuluta na ku kutatha mai mawa anhao Jesu oye Kilesite.

6¹ Cwale mwa mayuwa, apa epalo no alutiwa no ziekexeha, a Majuda no si Gelike na kalisa okubilaela bakeñisa omu natendela ama Hebelu, Kakuli a kazafela mwa na ketululanga muma tuso na tapanenanga liwa na liwa.² A likumi na ili keoaisana owungi wungi no alutiwa keo ambela ngao tu teneke elii lya Mulimu naku tapanena aanu.³ Kona kuli mukete andumbana, alume aku sephala, amonahala kukwata mepo thiwa na utali, a tututhetha ku ketela powu musebethi.⁴ Haili otwe, tu ekethe muma thapelo na kuenditha eli lya Mulimu.⁵ Omuambelo uo no uwapelitha anu oshe. Keo aketa Setefani, omulume no kwata etumelo na mepo thikenu, na Philipi, Prochorusi, Ncanor, Timoni, Parmmenasi, na Niculus, o poliselite noku Antioke.⁶ Alumeli keo a leta anu kwa Apositola, ao nalapela naku apaka makaha.⁷ Kona kuli elii lya Mulimu keo lixwela pili kukezeza, mane na palo no alutiwa mu Jerusalema keo ziekexeha yonene, na palo thikulu no ma prista na kuteka etumelo.⁸ Keo Setefani, muku kwata yonene esishemo na maata, mwa natenda ya ku komokisa kwanu.⁹ Keo kuwiiya anu a nekala ku Sinagoge thi isaniwa e Sinagoge no anu nokulukuluha, kwanu noku Cyrenia na Alexandria, na mweya napana ku Cilicia na Asia. A anu mwana kanana na Setefani.¹⁰ Kono ka twesile kupita outali na Mepo etho Setefani na ambisa kao.¹¹ Keo abosha anu ngao ambe ngao, "Tunayubu Setefani yo amba mayi akwipa kutoyaula Mushe na Mulimu."¹² Keo a ngundunganya a anu, akulu no keleke, a ñoli, keo awiya kwa Setefani kuwiya ku mukwata naku mutwala ku kuta.¹³ Mwa na leta upaki wa uhata, ngao, "Oyu munu kateneka kuamba amayi no kanyatho no sino sibaka sikenu na mulao kao."¹⁴ Kakuli tuna muyubu yo ambanga ngao Jesu wa Nazareta mwa umbula sino sibaka naku cinja e milao thia anatusiele Mushe."¹⁵ Oshe anaikala mu kuta keo amu topela nakumona ngao olupala lwaye mono lumonahala weti lupala lwa liñeloi.

7

¹ Omu prista omukulu keo oamba, "Eyi yambo yathikuma ndi?"² Setefane mwa na alaba ngao, Mwa pange na shemi ange, muni tethethe; Mulimu no kanya mwa naku monahalisa kwa iwetu Abrahamama yoli mu Mesopotamia, yo shiulwa kutha mu Horani,³ mwana muambela ngao, 'Osiye elifunga lyoe na apoye, keo othe mu litunga eli nitamba ku kuminita;'⁴ Keo osiya elitunga no Mkalande naku katunga mu Horani; kutunda apo, apa iwaye naafa, Mulimu keo omuleta muno mulitunga, omu muli pelo.⁵ Ka mupile shuwanga kaemba kanyonyo ngao akayole kao, batili, shuwanga akaemba ka kukwana elikondo lyae nje. Kono mwa na musepisahiwa itenda ngo Abrahamama no hemwa ku kwata mwana-ngao mo mbapa lino litunga kwaye na lusika lwae olulukeya munyima thae ngao ipiluke sibaka soo.⁶ Mulimu mwa na muambela ngea, ngao olusika lwae mbo lukayoya nako thinyonyo mulitunga lya anuawo, kame ngao aminya elyo litunga momba apiluka apika naku anyanditha pa ilimo ya kutenda mianda thine.⁷ Kono mbo ni ayula elitunga eliabelelela, 'Mulimu keo oamba, 'mumanyima momba yundamo naku keya kuwiya kuni lapelela muno tuli;'⁸ Keo Mulimu opa Abrahamama owonyi no mukande, keo Abrahamama oeleka Isaka no mutaani na mahatu; Isaka keo oeleka Jakobo, keo Jakobo oeleka ama patilike likumi na ili.⁹ Bakeñisa omuna no mapatilike kw a Josefa, keo amu ulitha ku Engepita; kono Mulimu mwa nekala naye¹⁰ naku mupandisa mu manyando oshe. Mwa napa Josefa sishemo na utali kwa Faro, omulena wa Engepita, oyu no muketa ngao apiluke nduna mu Engepita na mumayuwo aye oshe.¹¹ Keo no kwikala nzala thikulu yonene mu Engepita na Mukanana moshe, na manyando makulu, ashemi etu nakwanga kuwana yakulya.¹² Apa Jakobo nayuba ngao koili ilya ku Engepita, keo otuma ashemi etu mu mwendo no matangetha.¹³ Mu mwendo no wiili Josefa keo okulimukitha kwa kulwae, kame olusika lwa Joseda keo lu limukiwa kwa Faro.¹⁴ Josefa mwa natuma akulwae ngao ahuke aka tonwele

ihwaye Jakobo ngao akeye ku Engepita, na apaye oshe,anu a kukwana pa makumi mutanu na meeli na anu mutanu. ¹⁵Keo Jakobo otha ku Engepita,na kukafela ko, oye na ihwa thetu oshe, ¹⁶Mwa na twaliwanga,ku Shechemi nakuabumbeka mulilende elyo naula Abrahama na mali kwa ana a Hamori mu Shechemi. ¹⁷"E nako no sepiso apo no thi shenyena,e sepiso tha Mulimu kwa Abrahama, anu na kula naku eketheha yonene mu Engepita, ¹⁸Kupitela mane ku keye mulena waiwo mu Engepita,o mulena no kana kulimuka Josefa. ¹⁹Mwa nahonga apetu na ku hapiliketha aihwa thetu ngao kana babalela otumbututu ngao ko tuna twesa kuyoya. ²⁰"Petho nako bene tho Mushe keo oelekiwa; Mulimu no mona ngao neli muwa yonene kame mwa naleliwa pa makwethi mahatu munthio tha ihwaye. ²¹Apa nakapakiwa panthe,omwana Faro ombiama keo oka mumona naku mukulelela ngao,apiluke mwanae. ²²Mushe no ungena sikolo nakuku tuta outali no ma Engepita,neli lipanambansa mu mai na mumisebethi. ²³"Apo na kukola kumiaka makumi mane no kuyoya,no kengela ngao aka potele apae,o mukowa wa Isilaele. ²⁴Apa na mona omu Isilaele onyandisiwa,Mushe keo omutusa na kuipaa omu Engepita no munyandisa; ²⁵mwa nakengela ngao apaye mwa yubisisa ngao Mulimu mwa kutusisa Mushe pa kwa lukulul,kono ka yubisithe kao. ²⁶Eliwa neli tatama no mona alume aili alwa keo olike ku akaupa,ngao, 'Omwe, mwa anu amweya;ike apa muku holofatha?" ²⁷"Keo oyu no fosetha mukwae keo omunaka,naku muambela ngao, 'Oyu nokuketa ngao opiluke onduna na muatuli wetu ani? ²⁸"Wa saela kunipaa,weti muya no ipaele oya mu Engepita lingola?" ²⁹Mushe keo oituka apa nayuba owu mwambelo; keo okapiluka ngenda mu litunga lya Mindiani,oku naka elekisa ana aili. ³⁰"Apo no kupita ilimo makumi mane, liñeloi noliwiya kuku monahatha okwae mumu situ pa lilundu lya Sinai,mu Sicacani np simva omulilo. ³¹Apa Mushe na mona omulilo,no komoka eyi na mona;apa na shenyenako ngao a monene;keo kupana elii lya Mulimu,ngao, ³²Ome no Mulimu wa ihwathye,Mulimu wa Abrahama na Isaka,na Jakobo.' Mushe mwana njanja no kwanga na ku topelako. ³³"Mulimu keo omu ambela,' Otubule a makatulo ku maulu oy,kakuli apo pa sibaka onemana pakenu. ³⁴Hina kumoene anu ange omwa nyandisiwela mu Engepita;Hi nayubu sitongo so, hina wiyi,pashi kuwiya kwa lukulul; owiye bene ngeno,ni kutume ku Engepita. ³⁵"Oyu Mushe no kana,apa namba gao, 'Oyu na kukete kupiluka nduna na mwendisi wetu ani?-yo nyiyo Mulimu natuma ngao apiluke nduna na muyoyisi. Mulimu no tuma Mushe yona kwateliwa kwa liy liñeloi na mona mi sicacani no mulilo. ³⁶Mushe no atundisanmu Engepita, mumanyima no kutenda mamakatho nei no kukomokisa mu Engepita na muliwate elikiwuu,na mulihalaupa pamilimo yakutha pa makumi mane. ³⁷"Yo nyiyo mushe no amba kwa ana Aisilaele ngao,'Mulimu mbo miletela mupolofita kutunda mukachi kenu,mu polofita weti ome. ³⁸"Yo nyiyo omulume no ikala muma lapelo mu lihalaupa naliya eliñeloi liya na amba nalyo pa lilundu lya Sinai,oyu no ikala na kauhwetu,oyu no amuhela amai no upilo nakutupa. ³⁹"Kono ashemi etu ka itanaine eyi naamba kao; mwa na munakela kwako,kame mumicima thoo mwa nahukela ku Engepita. ⁴⁰Peezo nako keo amba kwa Aroni ngao, 'Otu pangele milimu thi tutendithe.Oyu Mushe,oyu no tutundutha mu Engepita,nje kulimuka eyi ina tendahala owae. ⁴¹Keo aumba namani naku leta itabelo kwetho siswaniso,keo na wapela e misebethi thoo no makaha. ⁴²Keo Mulimu wapa kulapelela matungwethi no muwilu, wetini omu na ñolele mu buka no maprofitu, 'Omwe mwana Aisilaele,mono munipa iyamana na itabelo pa ilimo makumi mane mulihalaupa?" ⁴³Mono muamuhela e tabanakele tha Moleki,na litungwethi lya Mulimu oisaniwa Rephraini,na iswaniso eyi nomutenda na ku ilapelela; kame moni mishimba kumi pitelelisa Babilona. ⁴⁴"Ashemi etu mwa nakwata etabanakele no upaki mulihalaupa,weti eni omu na laela Mulimu apa na amba na Mushe,ngao oymbe bene ngeyo omu anathimonene. ⁴⁵"Mumanyim, ashemi etu,mupuso tha Joshuwa, na amuhela etabanakele na thi himba nakuthitwala mu litunga eli nakahapa Mulimu mwa nahimba elitunga na kucitha-chitha a naikalangamo ashemi etu amba atopeela. E tabanakele mono thikala mulitunga kupitela enako tha Davada. ⁴⁶Oyu no wana kushemupiwa kwa Mulimu,keo no ipula ndi atwesa kuwana sibaka sa kulapela sa lusika lwa Jakobo. ⁴⁷Kono neli Solomoni oyu noumba enthiwo tha Mulimu. ⁴⁸Hiwa sitendelema,O Mulimu no kuwilu kayoya munthio tha kuumba na makaha kao, weti eni omu ambela o mupolofita, ⁴⁹Liwilu so sipula sange no silema,kame pashi so nyiso esipula no makondo ange, Mufuta mwike wa nzthio ethi mutwesani kuni umbela? mwa na ambela Mulimu, kapa esibaka samge no mapumulelo sipi? ⁵⁰Kandi elikaha lyange kolya tendile eyo inu yoshe kao?" ⁵¹"Mwanu nombula kwa yuba,no mbula ku hatha ku mukande mu mucima na matwi, mwanu nokutha na ku kaena omoya oukenu; mwa tenda weti omuna tendelange anyakulyenu. ⁵²Mupolofita opi oyu no kana ku nyandisiwa kw anyakulenu? Mwa naipaa a polofita a nakutangetha kukukuya koyu no kuluka; pelo muna piluka mwa beteki na ipayi aye namwe, ⁵³Mwanu no mu amuhela mulao uya mañeloi na fuyaula,kono ko mwa ubuluka kao. ⁵⁴Cwale akulu no keleke apa nayuba yoshe eyi mwa nakiñiwa ku micima,keo a kukweca ku mayebo oshe kuipela Setefani. ⁵⁵Kono oye,kakuli mwa na kwata Moya Ukenu,keo otopela mu wilu kuwilu na kumona ekanya tha Mulimu;kame mwa na mona Jesu yo nemana ku likaha no silyo sa Mulimu. ⁵⁶Setefani keo oamba ngao, "Mumone,na Mwana Munu yona imana ku likaha lya silyo sa Mulimu." ⁵⁷Apa nayuba eyi a kulu no keleke keo akuthika mu matwi,na kukuwa yonene, ⁵⁸keo amu kokakokela ku mupwacaula na mawe. Apaki mwa nashimba ei kumango yoo naku ipaka ku maulu a ndumbana omweya oyu no isaniwa Saule. ⁵⁹Apa natha naku pwacaula Setefani , mwa na isana Mulena nakuamba ngao, "Mulena Jesu,omsmuhele omoyo wa nge." ⁶⁰Keo otongwama naku kuweela yonene, "Mulena kona ñola esi sibi ku mathina oo." Apa na man akwaamba a mai,keo olala.

8

¹Saule mo neetana o lifu lyaye. Keo elyo liiwa no kunyandisiwa no alumeli mu Jerusalema,a lumeli oshe mo na shandauka mu ilalo ya Judea na Samaria,Kendi apositola. ²Aa lume no ku kwatela o ngana ku ulumeli mo na bumbeka Sitibini na ku mulila enene. ³Kono Saule mo na lika ku sinya o checi. Mo na endanga thuwo na thuwo,Ku kwata alume naa kaathi na ku apaka mu tolongo. ⁴Shiwango ngao aalumeli mo na shandauliwa naa enda ngeyo ku kutatha o lii.

⁵Filipi.mo na shelumuka mu muleneñi wa Samaria kukutatha ya Kelesite.⁶Ikwaata yaa anu mo na tethetha enene kwei naamba Filipi,mu mu cima umweya mo na muyuba,na ku yuba o isupo yae na tenda.⁷O mepo thinyanguny no thitunda kwa angi aa na kwatiwa,mo na lila na ku kuweela onene,na aangi aa na kukutela naa na tenguka mo na yoyisiwa.⁸Keo mo no ku wapeliwa muya mu muleneñi.⁹Kono mo no kwikala o mulume mu tolopo oyo no isaniwa Simoni oyo no tanga ku tendanga mapipimo, Mo na komokisanga anu no mu Samaria na ku ambanga ngao,oye munu wa ku kutekiwa.¹⁰Oshe oma Samaritan,ku kala ku munyonyo ku twala ku mukulu,mo na muyuba mona mba ngao, "Oyu mulume aya maata a Mulimu eesaniwa manenene."¹¹Mo na muteeletha kakuli mo na komokisa mu nako thile na mapipimo aye.¹²Kono apa na etana Filipi o mu na aambela o ebangeli tha Mulimu na lithina lya Jesu Kelesite,mona kolobethiwa, a lume na kathi.¹³Shiwango Simoni yo fiene no itana , u manyima no ku mukolobetha no ikala na Filipi o nako thoshe. Apa na mona o isupo na misebethi o thikulu thitendaala,mo na ku komokela.¹⁴Etho nako aa lutiwa mu Jerusalema apa na yuba ngao Samaria ona amuele o lii lya Mulimu,keo atuma okwoo Pitulosi na Johani.¹⁵Apa na shelumuka na alapelela,ngao a wane O Mepo Thikenu.¹⁶Apo no kupita etho nako, O Moya Oukenu nje kale u wiye ku munu o mweya okwoo,Mo na kolobethiwa mu lithina lya Mulena Jesu.¹⁷Keo Pitulosi na Johani aapaka o makaa,keo a amuela Omepo Thikenu.¹⁸Etho nako Saimoni apa na mona Omepo ngao mo no thipiwa mu ku kwatiwa kwa lutiwa ku makaa,keo o apa mali.¹⁹Mona mba ngao, "O nipe aa maata, name, ngao yoshe oyuni ni kwata aa makaa ange a amuhele Mepo Thikenu."²⁰Kono Pitulosi mo na mwambela ngao, "silibela soye su yundelele soshe nawe, kakuli mo na kungela kuwana o muputho wa Mulimu na kuwana mwee inu,²¹kakuli o mucima woye ko uli siwana na Mulimu kao. Omo ku lyele ngeyo o ku nyathethe o unyanguny woye,²²o lapele ku Mulena,ngao mwendi nga ku swalele omo o mucima woye omu una wapeele.²³Ina mono ngao wekala mu sifanu no sithimbo.²⁴Saimoni mo na alaba na ku amba ngao, "Oni lapelele ku Mulimu,ngao eyo naamba ko ina tendaala o kwange."²⁵Apa na mana kupaka na ku amba o maii a Mulimu,Pitulosi na Johani keo a uka ku Jerusalema,ku ka kutatha o ebangeli mu mithi thingi no Masamaritani.²⁶Etho nako keo o lingeloi lya Mulena keo li amba kwa Filipi ngao, "O tunuke othe ku mbweela ku thila ethi thitha kushi ku tunda ku Jerusalema kutha ku Gatha" (Ethi thila the kala mu lihalaupa).²⁷Mo nee mana na kutha. Keo mo no kwikala o mulume oyuni no tunda ku Ethiopia,nduna wa maata oyuni no waniwa mushi tha Kandase,mulena wa ma Ethiopia.Oye mo na kwata o sikwama so she. Mo na wiya ku Jerusalema ku ku lapela.²⁸Mo na uka na ku tomana mu koloi yo bala eei ya mupolofita Isaya.²⁹O moya mo no wamba ku Filipi, "Othe o kekale kunyonga no koloi."³⁰Keo Filipi o mwitukela na ku yuba yo bala Isaya o mupolofita,na kwamba ngao, "Eyi obala ona iyubeele?"³¹keo oamba ngao, "Mo ni yubeela ngepi kendu munu ani monise?" Mo na esana Filipi ngao a wiye mu koloi na kwikala naye.³²Keo o likepe no liñolo eli na bala eli, "Mo na twaliwa wendi nga yo twaliwa ku ku ipaiwa, wendi o mu a mwenena yoli poso tha oyuni o oku mwiipa. Keo no shemwa ku kwalula o mulomo."³³Mu ku kokobetha kwae o katulo thae ana thimeke. Oyu talusa o lusika lwae ani? Kakuli o upilo waye mo no utundisiwa mulitunga.³⁴O nduna keo o ipula Filipi,ngao, "na ku nyepa,"O ni tonweele ngao o mupolofita o yu amba ngeyo ani, oye ndi, munu wao?"³⁵Filipi no tateka ku amba, mu kutateka neliñolo ku kutatha ebangeli tha Jesu o kwae.³⁶Apa na enda ngeyo muthila,na wiya ku kuma ku meyu keo o nduna no amba ngao, "mu mone mwali meyu omu. Ei i ni kwangisa ku kolobethiwa ike?"³⁷Filipi mona amba ngeyo, "Ndi wa itana ku mucima, mo kolobethiwa," Mu Ethiopian mo na alaba ngaa,"Na etana ngao Jesu Kelesite mwana Mulimu."³⁸Keo mu Ethiopian mona laela koloi ku imana.Keo atha mumeyu,aaili Filipi na nduna,Filipi no mukolobetha.³⁹Apa na pana mu meyu,Omepo no Mulena mo no thishimba Filipi ku mutwala kwa ko,keo o nduna no shemwa ku mumona,kono no tha muthila thae yo na wapele.⁴⁰Kono Filipi mo na ku monisa pa Azotus,keo otha mu silalo eso,na ku kutatha o ebangeli mu mileneñi kupitela apa na uka ku Caesarea.

9

¹Kono Paulusi, yoshizwela pili ku fumbela ku ipa alutiwa a Mulena, no tha ku mupulisita o mukulu²na ku ka nyepa a man'olo no sinagoge no mu Damasekasi, ngao haibandi mwa ka wana munu oyuni shili mu Nthila, apiluke alume kapa akazi, ngao atwese kwa manga kwa leta ku Jerusalema.³Apa natha na kuenda, keo apa na shenyena ku Damasekasi, mukukana ku libelele keo oku wana ona zingulukiwa mu liseli kutundela kuwilu; na ku ngwela pashi keo oyuba lii lyamba okwaye, "Saule, Saule, kandi ike eyu ninyandiseza?"⁴Saule keo olaba, "Owe ani, Mulena?" Mulena keo wa amba, "Ome Jesu, oyuni za na kunyanditha;"⁵kono imane, oingene mu mulenen'i, mi mo ambeliwa eyu swanela kutenda."⁶Alume na enda na Saule kwa siya anemana anakukomokele, kuyuba e lii, kono nje ku mona munu.⁷Saule keo oimana pashi, apa na kopaula, kono keo nje kumona; keo amukwatela ku likaa ku tha naye mu Damaseka.⁸Maiwa maatu omewo aye neli nje kumona, mi ka lile na ku nwa kao.⁹Keo no kwikala mulutiwa mu Damaseka wa lizina lya Ananiyasi. Mulena keo oamba okwaye ku tulo, "Ananiyasi! Keo amba, "Omone, Ome ono, Mulena."¹⁰Mulena omwambela, "Oimane, na kuza mu mukwakwa wi thaniwa Sitelaiti, mi mu nzuwo tha Judasi oi pule mulume otundeela ku Tasusi wa lizina lya Saule, kaluli mwa natha na ku lapela."¹¹No mona mu pono mulume wa lizina lya Ananiyasi owiya na ku mupaka makaa, ngao atwese ku mona kame."¹²Kono Ananiyasi keo wa alaba, "Mulena, i na yubu ingi yo yu mulume, omu anyandisethe anu oye akenu mu Jerusalema."¹³O kwite maata kutundeela ku mukulu mu mapulisita kumanga yoshe oyuni isana e lizina lyoye."¹⁴Kono Mulena keo o mwa ambela, "Othe, kakuli ona ketiwa kupiluka sisebeliso thange, ku twala e lizina lyange ku malicaba na malena na ana a Isilaele;¹⁵kakuli moni monisa omu atamba ku nyandela baken'isa lizina lyange."¹⁶Keo Ananiyasi o funduka, na kuingena munzuwo. Na ku paka makaa aye okwaye(Paulusi), keo o amba, "Mukwange Saule, Mulena Jesu, oyuni naa ku monahaza okwoye munthila tho ku wiya kuno, ona nitumu ngao oukele kumona na ku uumbiwa Mepo Thikenu."

¹⁸Wangu-wangu inu ya ku feka nyazi tha sii thingwa mu meo a Saule, keo o mona; no imana na ku kolobethiwa; ¹⁹keo olya na kukwata maata. No ikala na alutiwa mu Damaseka pa maiwa mangi. ²⁰Apo bene keo okala ku kutaza Jesu mu ma sinagoge, kwa amba ngao Mwana Mulimu. ²¹Oshe ana na muyuba na komoka na kwaamba, "Ka yonyiko oyu mulume nee paa anu mu Jerusalema ne thana lizina lya Jesu? No wiya ku manga anu na kwatwala ku mupulisita o mukulu." ²²Kono Paulusi keo otha na ku kwata maata enene, na ku zikenyeheisa a Majuda no mu Damaseka kwa amonisa ngao Jesu yo Kelesite. ²³Munyima a maiwa mangi, o Majuda keo akuwana pamweya ngao a muipaye. ²⁴Kono Paulusi no limuka o mulelo woo. Usiku na muinonga mwa na za na ku mamela eyelo yo munzi ngao a muipaye. ²⁵Kono alutiwa aye ousiku na mushimba ku mushulumunena pa limota no lilapa, ku mushulumuna mu sizuma. ²⁶Apa na wiya mu Jerusalema, Saule mwa na saa ngaa akuwane na alutiwa, kono oshe mwa na muiyapa, mu ku kana kwitana ngao naye seli mulutiwa. ²⁷Kono Banabasi keo o mushimba na ku mutwala ku apositola, na kwaambela omo Saule na moena Mulena mu nthila no mo Mulena na ambela okwaye, no mo ku Damaseka Saule omu na ambela mu kutiya mulizina lya Jesu. ²⁸No ikala noo, kuza ku ingena na ku tunda na kuzinguluka Jerusalema. No amba mu kutiisa mu lizina lya Mulena Jesu ²⁹na kukanana na Majuda no Sigerecia; kuno azwela pili kuinga kumuipaa. ³⁰Akwaye amana ku lemuhla ngeyo, na mutwala ku Sesarea na ku mu tumena ku Tasusi. ³¹Apo bene, e keleke mu mabaka oshe a Judea, Galileya, na Samaria kuikala kozo na ku kula; kuenda mu kuiyapa Mulimu na ku ombaombiwa ku Mepo Thikenu, e keleke no thi kula ku bula anu. ³²Keo ku wiya kutendahala ngao, Pitulosi apa natha na kupotela etho sibaka, keo owiya ku kuwana na ana Mulimu na ikala mu tolopo za Linda. ³³Omo no wana mulume wa lizina lya Aeneasi, oyo no kola mu mumbeta pa ilimo mutaanu na yaatu, kakuli mwa na kukutela silama sa lutu. ³⁴Pitulosi keo o mwa ambela, "Aeneasi, Jesu Kelesite aku yoise. Oimane na ku shimba o mumbeta woye," apobene ke oimana. ³⁵Oshe awo na tunga mu Linda na Sharoni na mo na oyu mulume na ku ukela kwa Mulena. ³⁶Mu Joppa no kuikala mulutiwa omweya wa lizina lya Tabitha ("Dorcasi" apa li piluliwa). Oyu mukazi neli wa misebethi ziwa na sishemo na tenda kwa abotana. ³⁷No kutendahala mwetho nako ngawo no kola na kufa; apa namana ku mu kusha, na mu paka ku musiyo no ku wilu. ³⁸Kakuli Linda neli mwa na kwipipela na Joppa, kame alutiwa na yuba ngao Pitulosi mwali, na mutumena alume aiili, ku mu lombela, "Owiye ko na liyeha." ³⁹Pitulosi no imana kutja noo. Apa na ka kuma, na mutwala ku musiyo noku wilu, a kathafela oshe ana pwele mu ku lila, ku mu monisa eyi apalo Dorcasi na lukela na kwa apa. ⁴⁰Pitulosi keo otundisa anu oshe munzuwo, o kubama, na ku lapela; keo, o pilukela ku situpu, na kwaamba, "Tabitha, imane." Keo o kopaula, na ku mo na Pitulosi keo ootomana. ⁴¹Pitulosi keo o mukwata ku likaa na ku mwiimeka; na kwi sana aana Mulimu akenu na akathafela, keo wapa o munu woo. ⁴²Esi zyambo thi wiya ku limukahala koshe koshe mu Joppa, mi anu angi a wiya ku lumela Mulena. ⁴³Keo kutendahala ngao Pitulosi noikala mu Joppa maiwa mangi na Simoni, o muluki wo ipapa.

10

¹Nokwi kala mulume omweya mu mulenen'i wa Sesarea, no lithina lya Kornele, no kwendisa alume mwanda na masole musikwata so ma Italia. ²Neli mulume no tiseza, munu mweya no iyapa yonene Mulimu na inu yoshe no mu lilapa lyae, mi mwana pa matuso yonene kwanu, naku lapela kwa Mulimu ku tiisetha. ³Mu nako za mutanu na tune no elyo liwa, no mona apa na lota e lin'eloi lya Mulimu lyo liwiya okwae. E lin'eloi keo li mwambela ngao, "Kornele!" ⁴Kornele keo o lukumukela e lin'eloi yonene na kwi yapa kuno yo amba ngao, "Kandi inu mwike?" E lin'eloi no li mwambela ngeya, "O ku lapela koye na mpo thoe thina kumu kuwilu weti eni eneo no ku kuanukisa ei ya Mulimu. ⁵O tume alume ku mulenen'i wa Jopa ku ka shimba Simoni oisaniwa Pitulosi. ⁶A ikalanga na munu no ku n'waelanga e ipapa no lithina lya Simoni, mi e nthio thae thekala kunyonga no liwate." ⁷Apa e lin'eloi no liambaula naye lyo linathi, Kornele keo o ithana a pika aye aiili no mu nthio, na musole no kuyiya kwa na beleka naye. ⁸Kornele keo o atonwela yoshe ei ne itendala na kwa tuma kuza ku Jopa. ⁹Mu liwa no litatama mu nako no mutanu na kamweya, ali mu mwendo woo kushenyena pepi na mulenen'i, Pitulosi keo otha peulu no nthuo na ku ka lapela. ¹⁰Mwana yuba nthala ngao keo oseala ya kulya, kono apa anu nateela e ilya ngeyo, no lota na kupiwa sisupo, ¹¹no mona e liwilu lyo liyanzuluka na ku mona e sikala so si shelumuka, thinu weti liina linene likenu keo lishelumukela mu litunga, thothi shelumukisiwa na man'eloi aso o mane. ¹²Mukachi kaso mono kwikala yoshe iyamana no makondo mane nei yoshe no ku kokala pano pashi, mane na iinyi yoshe no muwilu. ¹³Keo e lii li amba okwae: "O yoyoe, Pitulosi, o ipae eni na kulya." ¹⁴Keo Pitulosi o amba, "Ka ngeyo kao, Mulena; kakuli, shamba na tanga ome ku lyapo esinu no mazilo nesi no mbula ku kena." ¹⁵Keo e lii liamba okwaye ka wili ngao: "Etho Mulimu ana kenitha, ko lukela ku thitoya ngao tha mathilo kao." ¹⁶Iyi yoshe mo noitendala tu atu; keo e thikala wangu-wangu thiukela kuwilu. ¹⁷Pitulosi yo imonahala ku thithilika nei na lota ngao ya tolokoka ike, keo a lume na tuma Kornele a wiya kwimana pa thikwalo no lilapa, mu manyima no kwipula e nthiila thitha ku nthio. ¹⁸Na kuwela na kwi pula ngao Simoni, no linthina lya Pitulosi, naye kwe kala. ¹⁹Mu manyima a Pitulosi yo inaana eyi na lota, o Mepo keo wamba okwae ngao, "Otopele, alume a atu aku thaela. ²⁰O imane o shelumuke othe noo. kona waya-wayaku kana kutha noo, kakuli ome ina tumu. ²¹Pitulosi keo o shelumukela kwao alume na ku kambela ngao, "Ome yo nyio muthaela. Mo mu neyele ike kuno?" ²²Keo a tambula ngao, "O mukulu no masole no lithina lya Kornele, o mulume no ku kukena kwi yapa Mulimu, kame oyukwite elithina eli wa mu litunga no majuda, yo nyiko ona piwa e ndaano ku tunda kwa Mulimu ku lin'eloi eli lina ambeliwa ngao oisa niwe kuwiya ku nthuo thaye ngao awiye a tethethe ku ndaano thoe. ²³Pitulosi keo o aisana ngao aingene ai kale naye. E liiwa no litatama o masiku-siku no inguika keo oza no, mi na kulwae no ku Jopa keo a muthindekeza. ²⁴Mu liiwa no li atapo keo a wiya ku Sesireia. Kornele mwana tatela; keo noisana apaye na onyi aye ku kuwana pa mweya. ²⁵Mono kwiya ngao apa Pitulosi ne ngena, Kornele keo o kuwana naye na ku ngwela ku maulu aye ku

mufungwamena.²⁶ Kono Pitlosi keo o mwimeka na kwamba ngao, "Oimane! Name no munu wetini owe."²⁷ Petho nako Pitlosi na ambaula naye, keo o ingena na kuwana anu oshe ngao ana kuana pa mweya.²⁸ Keo o ambaula okwoo ngao, "Mwa limuka mon'ene ngao ka mulao kao o majuda kwendela kapa ku potela wa ku pana mu matunga awo. Kono Mulimu ona ni monisa ngao ko ina thana munu yoshe ngao wa manthilo kapa wa na mbula ku kena.²⁹ Ponyiko ina twese kwiya nje likan'i, pano ina tumiwa okwenu. Keo nepula ngao kandi ike apa muna nisana."³⁰ Kornele keo o amba ngao, "Mu maiwa mane ana piti na pathino nako, mono ni lapela pa nako no mutanu na thine munthio thange; keo ni monamunu yo wiya kwimana poso thange mwi ito ei kenu."³¹ Keo o amba ngao, "Kornele, e tapelo thoe Mulimu ona thi yubu, mi na tuso thoe thina twese Mulimu ku ku anuka."³² Keo otume munu ku Jopa, o kethane mululme Simoni no lithina lya Pitlosi. Ee kala munthuo thi mweya no yu noku n'waela ei papa no lithina lya Simoni, kunyonga no liwate.³³ Keo pa nako thimweya ambuethi ina kwisana. Ona tende siwana kuwiya. Kona kuli, toshe tuna kuwana pano meo a Mulimu ngao tuwiye tuyube yoshe eyo ana kwambele Mulena ngao o twese ki amba."³⁴ Keo Pitlosi o kwalula o mulomo waye na kwamba ngao, "Ya thikuma, ina mono ngao Mulimu ka wa mbula tuso kao."³⁵ Kono, mu litunga lyoshe ou mwi yapa na kutenda e mikwa ezikenu keo one taniwa kwa Mulimu.³⁶ Muna limuka e lin'usa eli na tuma kwa ana a Isilaele, apa naa limukisa anu oshe no ma ngambaulo no kulukuluwa kwa Jesu Kelesite, o mulena no anu oshe -³⁷ omwe mon'ene mwa limuka ei yambo no itendela, ei no itendela koshe mu Judea, kutatekela mu Galilea, mu manyima no kolobetho Joani na kuweela koshe-koshe;³⁸ e yambo no kwimaena Jesu wa Nazareta, no mo Mulimu na mupela e Mepo thikenu na maata. Mwana ku zinguluka kutenda e iwa na ku yoitha oshe ana ikala mu kunyadiwa kwa diabulosi, kakuli Mulimu mwana ikala naye.³⁹ Toshe twa paki no inu yoshe na tenda Jesu, kuwanekamu litunga no majuda na mu Jerusalema. Mwa na mwi paa ku mu mangela pa sitondo,⁴⁰ kono Mulimu no mwingula ku mu yoisa mu liwa no waatu ngao atwese ku monala,⁴¹ ka ngao nanu oshe kao, kono kwa paki ana ketiwa pa utangi kwa Mulimu - ka mbethi otwe tulya na kunwa naye mu manyima no kwinguka kwa afu.⁴² No tulaela ku kuweela e lii kwanu oshe na kupa oupaki ngao yo nyiwo ona ketiwa kwa Mulimu kwatula a no kuyoya na no kufa.⁴³ O kwaye ngao a mapolofita oshe atwese ku pa oupaki ngao, munu yoshe o itana mu lithina lyae atwese ku tambula no ku swaleliwa no ibi mu lithina lyae."⁴⁴ Mu nako Pitlosi na ambaula ei, e Mepo no ku kena keo thingwela peulu no ao oshe na tethetha ku lii lyae.⁴⁵ Kwao anu na waniwa mu sikwata no tumelo no mikande-nao oshe na wiya na Pitlosi-na komoka, kakuli e mpo no Mepo thikenu mo no thi mwalela koshe kwanu mu litunga.⁴⁶ Keo na twesa ku yuba a no mu litunga aambaula mu mishobo thatho na ku lapela Mulimu. Keo Pitlosi o alaba ngao,⁴⁷ "Kwali omunu o twesa ku yumena meyu kwa anu ngao ka na kolobeziwa, a na piwa e Mepo thi kenu weti otwe?"⁴⁸ Keo oa laela ku kolobeziwa mulithina lya Jesu Kelesite. Keo a mulomba ngao ai kale noo pa maiwa mangi kanyonyo.

11

¹ Apositola na alumeli nekala mu Judea keo ayuba ngao alichaba nao ana amuhele elii lya Mulimu.² Pitlosi apa nawiya mu Jerusalema, alumeli no mukande keo apanga osikwata naku muthekisa;³ Keo amba ngao, "Mono mwe kala naalume nombula kutha kumukande na kulya noo!"⁴ Kono Pitlosi keo watolokela inu muutungi, ngao, Mono nikala kuno ni lapela mumunthi wa Jopa,⁵ mono nikala na pono tha thinu simonahala weti liina likulu lyoli panena ku wilu nama kona mane. Keo liwiya okwange.⁶ Kuthi topelisisa na ku thikengela. Neni mona iyamana ya litunga yo maulu mane, na inthima, na yamana yokukola, na iyunyi yo ku wilu.⁷ Keo ni yuba olii liamba okwange, 'Oimane, Pitlosi; Oipaye olye!' ⁸ Keo niamba, 'ngeyo kao, Mulena; njeko ya mathilo kapa yombula kukena noingena mukanwa kange. ⁹ Kono olii kame kutundela ku wilu, 'Eyi ana kenisa Mulimu, konaisana ngao ya mathilo.' ¹⁰ Mono itendahala twatu, keo eyo inu yoshe iwukela aku wilu kame.¹¹ Etho nako etho, apo bene mono kwikala alume aatu nemana poso tha thuwo etho notuikala; mona tumiwa okwange ku tunda ku Sesarea. ¹² Omepo keo thini laela kutha no pamweya, kame konina monahalisa fapano mukachi koo. A akwetu mutanu nakamweya monatha name, keo tukengena muthuwo thoyo mulume. ¹³ Mono tuambela omu namonena o liheloi li nemana muthuwo thae naku amba ngao, 'Otume alume ku Jopa aka shimbe Simoni uyu isaniwa Pitlosi. ¹⁴ Mwa ku ambela oulumiwa uwu mboukuyoisa-owe naa no thuwo thoe oshe; ¹⁵ Apa nitateka kuamba okowo, omepo thikenu keo thiwiya peulu tho weti omu nouwiyele okwetu kumatatekelo. ¹⁶ Keo ni kengela omai a Mulimu, omu na ambela ngao, 'Joani shemwa monakolobethiwa na meyu, kono momukolobethiwa mu Mepo Thikenu; ¹⁷ Cwale haiba ndi Mulimu mona apa mpo thimweya sina omo natupela apa notuitana mulithina lya Mulena Jesu Kelesite, ome noani, Ngao nikane olii lya Mulimu?' ¹⁸ Apa nayuba eii yambo eyo, nashemwa kuamba thimweya muku alaba, Keo alumbeka Mulimu kuno aamba ngao, "'Mulimu shemwa monapa alichaba ku baka ngao aikale na moyo. ¹⁹ Cwale a nashendauliwa pa kunyandisiwa kwa Sitibini keo atha mane kukakuma ku Phoeniaa, Cyprus, na Antioki, kuno amba olii kwa Majuda. ²⁰ Kono amweya, alume kutundela ku Cyprus naku Cyrene, na wiya ku Antioki naku wiya kwamba ku ma Gerike, kuamba okoowo olii liwa lya Mulena Jesu. ²¹ Olikaa lya Mulena no likala no; anu angi naetana naku ukela kwa Mulena. ²² Ou ulumiwa no uwiya kuyubahala mu keleke tha Jerusalema, keo atuma Barnabasi ngao aka kume ku Antioke. ²³ Apa nakuma naku mona osishemo sa Mulimu, no wapela naku asusuetha oshe kuikala na Mulimu mu michima thoo. ²⁴ Kakuli neli munu muwa waku umbisiwa na Mepo Thikenu na tumelo, mane anu angi na koñela Mulena. ²⁵ Barnabasi keo otha ku Teresa kuka thaela saule. ²⁶ Apa naka muwana, keo kutendahala ngao, muthilimo soshe mona kuwana pamweya naku luta anu angi. Alutiwa mone esaniwa ngao alumeli mu antioki. ²⁷ Cwale muma yiwa mamweya apositola mona tundelanga ku Jerusalema kuwiya mwa Antioki. ²⁸ Omweya woo, Agabus na lithina, keo oimana na kumonisa na mepo ngao mbokuikala nthala yhikulu mulitunga lyoshe. Eyi noitendahala mu mayuwa a Claudius. ²⁹ Keo apositola, mañinimañni omu na twesela, keo otuma nubu tho kukatusa ape mu Judea. ³⁰ Na tenda ngao; Keo atuma mali kuakulu mu makaha a Barnabus ns Saule.

12

¹Mwa thia nako tha mulena Heroda mwana pilukela ana no kulapela oshe ngao, anyandise. ²Keo Oipaa Jakobo omu kulwa Joani na mukwale. ³Apa na mona ngao a wapelisa ama Juda, Keo oke tha kumanga Pitulosi kame. Apo neli mu maiwa no nako no mañende nombula kupaka mumela. ⁴Apa na mana ku mumanga mwana mupaka mutolongo, na ku mupa mu makaa no thikwata no masole ku mulondela; mwana kutikithetha ku mu panisetha kwa anu mu manyima no mukiti no paseka. ⁵Keo Pitulosi mwana bulukiwa mutolongo, kono etapelo keo thi lapeliwa ku Mulimu mu niti kwanu no mukeleke. ⁶Mu usiku no kwamba ngao Heroda mwa mupani tha ku muthekisa, Pitulosi mwana lalanga mukachi no masole meli, yona mangiwa na mawenge meli, kuno a malonda ali poso no thelo ku londa e tolongo. ⁷Apo bene e liñeloi lya Mulimu wangu wangu keo liwiya kumonahala o kwae, mane na litwa keo limonahala mu nthiwo no tolongo. Keo lifula Pitulosi mu mambali na ku mu thu thumuna na kumuambela ngao, "O nanuke wangu," A a mawenge keo angwa ku makaa. ⁸E liñeloi keo li mwambela ngao, "Okutiise wino ku manga mu makatulo 'oye." Pitulosi keo otenda ngeyo. Eliñeloi keo limwambela, "Oku mange mu thiapalo thoe no peulu keo ni koñele." ⁹Keo Pitulosi o koñela e liñeloi na ku paena panthi. No imwa ku limuka ngao ei no litenda e liñeloi ya thikuma. Mwana nana ngao mwana mona ya kulota. ¹⁰Apa na mana kupitela o mulonda no matatekelo no yu no wili keo a wiya ku sikwalo no lithenge no lilapa. enthi no ku paena panthi no muleneñi, na ku kwalula tho fochi. Mwana paena panthi na ku shelumuka mu tholopo, keo e liñoloi limuthia popo. ¹¹Apa Pitulosi awiya kulemuha, keo oamaba. "Apa eni na limuka muniti ngao Mulimu mwana tumu e liñeloi lyae kuwiya kuni lamwena mu likaa lya Heroda, mane kuni tundisa muyoshe eyo a Majuda na kutukisethe." ¹²Apa namana kulemuha eyi, keo otha ku nthio tha Maria o inawa Joani, oyu no limukiwa ngao Mareka, oko anu angi mwana kuwaena kuno alapela. ¹³Apa na kokota pa thelo no lilapa, o mupika no mukathi no lithina lya Roda keo oiya na kwitana. ¹⁴Apa wiya kuyuba elii lya Pitulosi, bakeñitha kutabela no kwanga ku shokola e sikwalo. Keo amu alaba ngao, "wa bulumuka," Kono keo otundamena ngao mo nyiko. ¹⁵Keo amba kame ngao, lyo nyiko liñeloi lyae. ¹⁶Kono Pitulosi keo oeketha ku kokota apa akwalula e thelo, keo amu mona mi na komoka yonene. ¹⁷Pitulosi keo o ainekela na likaha ngao a mwene na kwambela omo Mulimu ona twese ku mu panithetha mutolongo. Keo oamba, "Muka tonwele Jakobo na minae. Apo bene keo otha ku thibaka tha tho. ¹⁸Apa no lisila e liwa no kwimwa utata mu kachi no masole kutha kwei no itendaala kwa Pitulosi. ¹⁹Mu manyima a Heroda keo thaela yonene Pitulosi manr keo kumutama, keo o ipula yonene ama londa oshe naku laula ngao ai paiwe. Pitulosi keo otunda mu Judea na ku ka ikala ku Sesarea. ²⁰Heroda mwa na lwaena no ku Tyre na ku Sidoni. Keo awaiya kwae na muchima u mweya, mi apa na mana ku twesa Blasto, O yu no ku tusa mulena, kwa tusa na kulombela kotho kakuli e litunga lyo mono liamuelanga ilya kutunda ku litunga lya mulena. ²¹Mu liwa no litomiwa, Heroda no ku manga mu yapalo no silena, keo otomana mulubona, keo oambeaula kwanu ae. ²²Anu keo akuwela ngao, "E lii lya mulimu, ka lya munu kao!" ²³Apo bene keo e liñeloi lya Mulimu li mufula, kakuli no imwa ku lapela Mulimu, mwana liiwa ku mipila na kufa. ²⁴Kono e lii lya Mulimu no liekethea yonene na ku asana. ²⁵Keo Barnabasi na Saule apa na mana o musebethi woo na ukela ku Jerusalema na Joani oyu no isaniwa Mareka.

13

¹Ali mu keleke mu Antioch, omo no mwikala mapolofita na maluti. Neli aka Barnabas, Simioni, (oyu no ithaniwa Ngier) Lucius wo ku Cyrene, Manaen (o mina Heroda wa kwika lamba naye omutetrika na Pauluse. ²Kuno alapela na ku yeumena o kulya, Omoya Oukenu keo wamba ngao, "Munipe Barnabas na Saule a tende O musebethi owo ina aethaene," ³Apa na kupaka makaa paalume, keo a tuma nga athe. ⁴Keo Barnabas na Saule, mu manyima wo ku tumiwa na Mepo Thikenu, keo aupuka kutha ku Cyprasi. ⁵Ashili mu muleneñi wa Salamisi, keo a kutatha e lii lya Mulimu mu ma Sinagoge no ma Juda. Kame mona shimba na Joani ngao atuthanhe. ⁶Apa na mana kupitela mu sioli kutha ku Paphos, keo a wana mulume omweya wo mapipimo, kame u polofita wa mbango wo lithina lya Bar-Jesus. ⁷Oyu wo mapipimo mona ku yuba na ma proconsal, Sergius, Paulusi, o mulume no utali enene. Oyu mulume keo ithana Barnabasi na Pauluse, kame mona thaela ku yuba e lii lya Mulimu. ⁸Kono Elimasi, "no mapipimo" (monyimo e lithina lyae li tolokelwa) oa kaena; mo na thaela ku thiulula! a ma poroconsal kwatunditha ku ku yubela milimu. ⁹Kono Saule, oyu ithaniwa Pauluse, onumba na Moya Oukenu, omu topela na tukonde mulupala, ¹⁰na kwamba ngao, "Owo mwana Siatani, wa monahala kwikuta na mishobo thoshe tho uata na ufokoli. Owe o mukwa kulwisa einu yoshe yo kuluka. Kmbo teneke ku thiulula ama nthila aa Mulimu no luka, Endi ngepi?" ¹¹O topele, elikaa lya Mulena lye kala poye, kame mo fa meo. Oshemwa ku mona eliwa pa nako thimweya." Popobene keo Elimas o ngwela na mume na lififi; keo kala ku thinguluka na ku thaela anu aku mu kwateela ku likaa. ¹²Apa o mu poroconsal na mona ei noitendahala, keo itana, kakuli mo na ku komokela o mu na yubela e yambo ya Mulena. ¹³Keo Pauluse na akwaye a shelumuka kuwiya ku tunda ku Pamphylia. Joane keo oa thiya ou kamo ku Jerusalema. ¹⁴Pauluse na akwaye keo a tunda ku Perga na ku wiya ku Antioch mu Pisidia. Kuya keo akengena mu sinagogi mu liwa lyo Sabata na kukatomana pashi. ¹⁵Kumana ku bala o mulao washi polofita, a kulu no sinagogi keo atumena liñutha lyo kwamba ngao, "Akwetu ndi mukwite yambo ya ku tithetha anu kuno, mu yaambe." ¹⁶Keo Pauluse oimana kwimeka elikaa lyae; kamo amba ngao, "Mwalume a Isilaele omwe mukuteka Mulimu mu tethethe. ¹⁷O Mulimu no anu a ma Isilaele mona keta aiwetu na kubulisa anu ao ne kala mu litunga lya Egepita, kame na likaa lyae muwilu keo oatunditha mo. ¹⁸Pa ilimo makumi mane no ne kala no mu lialaupa, Mu mañolo okale mo no mu ñoliwa ngao, pa ilimo makumi mane mona abba lela mu lihalaupa. ¹⁹Apa na mana ku yunditha matunga mutanu na meeli mu litunga lya Kanana, keo lyapa ngao ayole. ²⁰Ei yoshe mono itendahala muilimo 450. Mu manyima no eyi yoshe, Mulimu keo apa aatuli kwiya ku kuma na pa Samuele

mu polofita.²¹ Anu keo a lombamba ngao apiwe mulena, keo Mulimu oapa Saule omwana Kishi, o mulume osmuluwa mu mukowa wa Benjamine, pa ilimo.²² Apa Mulimu na mu tunditha pa ulena keo pakapo Davida kupiluka mulena woo. Neli Davida oyo Mulimu na tataetha, ngao, Ina wana Davida mwana Jesse o mulume no ku mucima wange, oyu tenda yoshe ei ni muambela.²³ Kutunda mu mukowa woyu mulume, Mulimu ona letele ama Isilaele, waku ayoyitha, Jesu, shina omu na sepisetha ku tenda.²⁴ Kale njekale Jesu akume, Joani wa kutatha kolobetho tha ku bakela eibi kwanu oshe a Isilaele.²⁵ Apa Joane na manisa o musebethi waye, keo amba ngao, 'Mwanana ngao ome no ani? Kome yo unyiyo kau. Kono mu tethethe, kwaali oyu wiya potho thange, oyu no makatulo no ku maulu aye ome njena ku twetha kwa manguna;²⁶ Akwetu ana thimuluwa mu mukowa wa Apalamo namwe mwa mweya mu kuteka Mulimu, okweetu konyiko e liñusa lyo puluso kona litume.²⁷ Kakuli aya ne kala mu Jerusalema na aeteleli oo na shemwa ku mu limuka, kame mona talethetha o mwa mbelo wa ma polofita aya baliwa ama Sabata oshe no ku nyatha.²⁸ Shuwanga na kwanga kuwana e libaka lyo ku mwi paela, kono amu ashambela Pilato ngao a mwi pae.²⁹ Apa na manisa einu yoshe ei no iñoliwa okwae, keo amu atulela ku thitondo na ku mu shendeka mu mbumbo.³⁰ Keo Mulimu o muyoyitha ku tunda ku lifu.³¹ Mona monela pa mayuwa mangi naya na pana naye ku tunda ku Galili na kusiya ku Jerusalema. A anu a ngeno apaki aye kwanu.³² Ngeno twamiambela eyambo iwa iwa, e thepitho no thi wiya kwa yiwetu,³³ eina kumekiwa o kwetu, otwe twa naye, pa ku yoyitha Jesu ku tunda ku lifu, shina omu noiñoleliwa mu Lisamu no wili; 'Owe o mwanange, pelo ina piluka iyo;³⁴ Mona mu yoyitha ku tunda ku lifu kame njena ku kelako, Mulimu mo namba mou mukwa; 'Mo ni mipa na ku mi fuyawetha muya no sopisetha Davida.³⁵ Yo nyiyo na amba kame mu Lisamu; ko mbo mwitanisa anu enu no ku kana kumona kuola.³⁶ Mu manyima Davida omana ku belekela Mulimu ku koñeela omwa wapeela mu lusika lwae, keo ofa; mona mu bumbeka pamwea na ka yaye no lutu lwaye no luola.³⁷ Kono oyu no yoyithiwa kwa Mulimu o lutu lwae njena kuola.³⁸ Keo mu ku limukele mwa kwange, kupitela mwoyu mulume mo nyimo mu waena eyambo no kuswalela eyibi.³⁹ Kupitela o mwae oyu yuba lii mwa kenisiwa ku inu yoshe ku pita omu lao wa Mushe ou kwanga kuchenisa.⁴⁰ Cwale mu ku mamele ngao ei yoshe yambiwa ina polofita ko ina tendaala okwenu.⁴¹ Mu mone, omwe mwa kwo ku nyatha, kuku komokela na ku yunda; Kakuli na mi letela misebethi mu mayuwa enu, musebethi oumbo mu kana kwitana, shuwango munu o ambo kwenu,⁴² Apo Pauluse na Banabasi afunduka, keo anu a lombamba ngao awiye aukele kame iya na amba lyo Sabata ethi tatama.⁴³ Apo no Upwa o mukopano mu Sinagogi, angi a ma Juda na ma proselitisi ano ku sebeletha Mulimu keo a koñela Paulusi na Banabasi, ao na amba noo na ku tisetha ngao atwalele mu sishemo tha Mulimu.⁴⁴ E Sabata ethi nothi koñelapo, angi np muleneñi oshe na ku wana pamweya na ku tethetha ku lii lya Mulena.⁴⁵ Apo a ma Juda na mona anu angi angi, keo ayuba muuna na ku tateka kwamba inu ya mbula kwendela neya naamba Pauluse na ku mu tukathana.⁴⁶ Kono Pauluse na Banabasi keo aamba naku kuwela ngao, "E lii lya Mulimu lya lukanela ku ambiwa okwenu weli. Po mone mwa monahana ku ku tundithako na ku ku monitha ngao omwe ko mu wapela upilo wa mbula ku fa kao, mumone otwe twa uka ku a licaba.⁴⁷ Kakuli Mulena ona twambele ngao, 'Ona tukete ngao, tupiluke litwa ku sicaba. ngao tu twale e puluso na ku maula numbo."⁴⁸ Apo a licaba na yuba ngeyo, keo ataba enene na ku lumba e lii lya Mulena. Keo anu angi angi ao na ketiwa ku moya no kwafosa keo aitana.⁴⁹ E lii lya Mulena mono li hasana mukulo moshe.⁵⁰ Kono a ma Juda keo a shamaetha a kathi na monahala ku tiya na alume no manduna mu muleneñi. A batisitha e milandu no kupa Pauluse na Banabasi no kwa citha mu mukulo.⁵¹ Keo Paulusi na Banabasi s tutulela likungu no maulu oo. Keo atha ku muleneñi wa Ikoniam.⁵² Kame a alutiwa mona umba naku wapela na Mepo Ethikenu.

14

¹Na wiya kwi ngena mu Iconium apa Pauluse na Barnabas nee ngena oshe mu Synagogue no Majuda na kuamba munthila no thi leta ngao e anu angi ku kuma Juda na ku Mangelike neetan.² Kono a Majuda aa nakana kukuyuba siwana a lyanganisa a licaba ayaa atwesa kupilukela okwange.³ Kewo aikala koo nako thile, kwamba na kutiyisa na maata a Mulena, kono yo pa upaki ou liñusa lyo sishemo saye. Ei mwa itenda na kwapa isupo nei nokukokisa no itenduwa ku makaha a Pauluse na Barnabas.⁴ Kono anu muleneñi na kutapa; amweya mwa naimana na ma Juda, a kwoo na Maapositola.⁵ Oshe a licaba nama Juda (a kuwana nakulu oo) na kulika kwa nyandisa naku apwacaula na mawe.⁶ Kono apo na limuka ou mulelo. Kewo e tukela ku muleneñi tha Lycaonian no Lystra na Derbe na mikulo thi na thi nguluka.⁷ Uku na eketha ku shaela ebañili.⁸ Ku Lystra o mulume mweya no ikala, nje maata ku maulu aye, mwa ikala siole kutundela mulibumo lya inawaye, oyu no himwa kwendapo.⁹ Oyu mulume keo oyuba Pauluse yo amba. Pauluse keo o mutopelela enene keo omona ngao no kwata tumelo thaku yoyisiwa.¹⁰ Keo mwambela na lii lyakutaluka, "Oimane na maulu oye." keo omulume o yombokela muwilu na kwenda enda.¹¹ Apa oungi no anu no mona ei Pauluse einatenda, keo a kuwela, ngao mushobo no Lycaonia, "a limuka kefeke nanu na kwiya pashi okwetu."¹² Keo ethana Barnabasi, Zeus, na Pauluse Hermes, "kakuli yo noikala o muuthi mukulu."¹³ O mu priesta o Zeus, oyu tempele thaye no thikala panthi no muleneñi a leta ngombe na mapalisa pa yelo; oye no anu oungi mwa singa kuyambango tha.¹⁴ Kono apa maapositola, Barnabas na Pauluse, naiyuba, keo a aytaulaa ei apalo yoo na kutha pakaci no ungi no anu, keo a kuwela.¹⁵ Mwa nu, kanti ike opa mutenda ei inu? Na twe twa anu, a kukufeka nenu twa mi ambela mai mawa ngao mupiluke ku inu yo mbula tuso muthe ku Mulimu no ku yoya, oyu no tenda liwilu, atunga, na liwate nainu yoshe ilimo.¹⁶ Mu mwaka thi napu, no itanisa a matunga oshe kwenda mumi kaelo thoo.¹⁷ Hiwango ngeyo no himwa kutha nombula wa kumu mona, apo no tenda siwana kumipa mvula kutunda kuwilu na myaka tha kutulo, na kumbissa ami cima thenu na ilya na kuwapela."¹⁸ Hiwango naa maii, Pauluse na Barnabas na kana kwa yambangetha.¹⁹ Kono a ma Juda na pana Antioch na Iconium a wiya ku ashamaetha a limbuta no anu. Keo a pwachaula Pauluse naku mukokela panthi no muleneñi, a kengela ngao onafu.

²⁰ Apa alutiwa na muthingula yoli pakachi,koo inguka na kwi ngena mu muleneñi. Oliwa litatama,koo atha ku Derbe na Barnabas.²¹ Munyima noku asanya evañeli mu muleneñi na ku wana a lutiwa angi,keo auka ku Lystra, na Iconium na Antioch.²² Keo na eketha kutusa e myoya no alutiwa na kwa susuetha kueketha kutumelo,ngawo,twingene mu Mubuso wa Mulimu na manyando mangi.²³ Apa na mana kuapakela akulu mu ma keleke oshe,keo a lapela na kukuyumena yo kulya,keo aa paka kwa Mulena,okwitana koo.²⁴ Cwale apita Pisidia na kwiya ku Pampylia.²⁵ Apa na manisa kwa mba a lii mu Perga,keo a atha ku Attalia.²⁶ Kutunda apo keo aupula ku Antioch,oku na paka kushemo a Mulimu ka musebethi na manisa.²⁷ Apa na kuma ku Antioch,oku nawaneka ekeleke pa mweya. Keo apa ou paki oshe na ku inu na tenda no Mulimu, no mu naka yanthulela e selo no tumelo kwaa alicaba.²⁸ Na ikala noko thile na alutiwa.

15

¹ Alume a mwaya na wiya ku tunda ku Judea naku Antioke na ku luta o mithwale, ngao, "Kendi wa kutha kumu kanda kutha musitho tha Mushe,nje ku twetha ku puluthiwa." ² Esi no siletela Paulusi na Banabasi ku kanana na ku theka noo. Paulusi na Banabasi,kuku wana na apositola naakulu maeluda bakeñisa ou mwambelo.³ Bakeñisa ngao,mwana tumiwa kutunda ku keleke,na kupita mu Phonencia namu Samalia na kulimukitha o mwa na pilukela a malichaba.Na leta tabo ku a koo oshe.⁴ A na kuma ku Jerusalem,a keleke na apositola na maeluda na amuela,na ku tonoola eyi ana tende Mulimu noo.⁵ Kono anu amweya na itana,a ikala musikwata sitopa no ma Falisi,ai mana nakwamba ngao, "kwa utokwa kwa twala ku mukande na kwa pa mamela ku buluka o mulao wa Mushe." ⁶ Keo apositola na akulu akuwana pa mweya na kutopeela esii siambo.⁷ Ana mana kuku kananisa.Pitolosi oimana na kwa ambela, "Akwetu,mwa limuka ngao mu nakwaana no kunyima Mulimu mwa keta mukachi kenu.ngao kukutusisa mulomo wange oma lichaba a swanela kuyuba omai no ebangeli,na kuitana. ⁸ Mulimu,o limuka muchima,ona tatuba kwa pa mepo thikenu,shinani omo natendela o kwetu. ⁹ Ona shemwa kupaka shutano mukachi ketu no o,kumana kuku kenisa ku michima thoo na tumelo.¹⁰ Keo ike apa muetheka Mulimu,ngao mupake o Joko pa ma thingo no apositola aoshuwa a shemi etu kapa otwe eitutwetha? ¹¹ Kono twa limuka ngao mbotuyo ethiwa musishemo sa Mulena Jesu,shuomu alyele."¹² Oshe anu angi angi na mwena kono a tethetha kwa Banabasi na Paulusi yotonoola outhupo yo kukomukisa ei na tenda Mulimu ku anu no mbula kulumela kuku awo.¹³ Apanamana kuamba.Jakobo oimana,oamba, "Akwetu muni teethethe. ¹⁴ Simoni no amba omo Mulimu na tatekela othishemo ku tutha anu nombula okulumela kushimba mukachi koo anu mu lithina lyae.¹⁵ O mai no apolofita a endeela neethi,shi nani amoina ñoliwele, ¹⁶ Mumanyima nei enu mo ni uka.kame mbo nika umba tabanakele tha Davida,ethi thina ngwele pashi,mboni tenda na kuthetha ei nei thinyea. ¹⁷ nge ya ngao a nathialele a tha ele Mulena,kuwaneka oshe a tha niwa mulithina lyae; ¹⁸ Eth i the nyiko amba Mulena,Oyu na tenda ei yinu no ku kale. ¹⁹ Ba keñisa ngeo,nana ngao kotu wanela kulwitha anaitana Mulimu. ²⁰ Kono twa ñolela ngao a twanela kuteneka o mathilo no milimu,kuteneka uhule,na ku teneka nyama tha kuowiwa kuiya mana na ku unyinga. ²¹ Ba keñisa Mushe no kutathiwa mumileneñi no maiwa no kale na ku kutathiwa mu ma Sinagoge Iyo Sabata liiwa na liiwa."²² Keo neku monaala thiwana ku apositola na ku akulu ku keleke,kuketa Judasi no lithina Iya Banabasi,nsa Silasi,oyono ikala muendithi wa kwae,na kwa tuma ku Antioke na Paulusi na Banabasi, ²³ Mumañolo oo, "kutunda kwa apositola naakulu,akwetu na analumeli no Antioke,Syria,na Cilia;a na milumelitha.²⁴ Bakeñisa tuna yubu ngao mukachi ketu kwali anatundumo,ku ka na kupiwa taelo kwetu,na ku mukatatha mumai o ku mi talukunya ku mioyo thenu. ²⁵ no ku monaala thiwana kwetu aa nakuyuba,kwa keta na kwa tuma kwenu na Banabasi na Paulusi. ²⁶ Anu ana kutombolela owo pilowoo mulithina Iya Mulena Jesu Kelesite.²⁷ Bakeñisa ngeyo nunatumu Judasi na Silasi,oyumbopa o muthimbu muma ao, ²⁸ No kuyubala thiwana ku Mepo Thikenu na kwetu,ku kana ku mipaka mushimbo ukulu shinani eyi muyongana; ²⁹ ngao mu teneke inu ina kenisiwa ku Mulimu,unyinga inu ya kowiwa,na kuteneka uule.Aibandi wa kutundisa mwei,Keo mukala thiwana.Muikale siwana."³⁰ Keo ao,Apa na chithiwa,atha ku Antioke;Ana waneke anu angi pamweya,Aapa eeliñolo. ³¹ Apa na mana kulibala,na wapela bakeñisa ethuthuwetho. ³² Judas na Silasi,na mapolofita,no thuthuwetha mithwale na mai mangi anokwa tiitha. ³³ Ana mana kuikala ka nako kuya,na tumiwa mukotho ku tunda ku muthwale kwaa na atuma. ³⁴ Kono monokumonahala thiwana kwa Silasi ngao a thialemo omo. ³⁵ Kono Paulusi na Banabasi keo aikala mu Antioke,kuluta na kukutatha(na akoo angi) mai a Mulena.³⁶ Apa no kupwa maiwa mamweya Paulusi keo waambela Banabasi, "Tukuthike eni pana tuthe na kupotela akwetu mu minthi thoshe omu no tu kutatha elii Iya Mulena,na kuamona amu a lyele."³⁷ Banabasi mwana thaela kushimba Joani oyu no ithaniwa Mareka ngao athe noo. ³⁸ Kono Paulusi mwana kengeela ngao kokuswanela kao kushimba Mareka,oyo no athiya mu Pamphylia kame no shemwa kueketha noo mu muthebethi. ³⁹ Keo kuwiya likeñi likulu,mane keo akutapa,Banabasi keo oshimba Mareka nakulongana naye muthithepe kuntha ku Cyprus. ⁴⁰ Kono Paulusi keo oketa Sirusi na kuntha apa namana akwaye kumulombela thishemo tha Mulena. ⁴¹ Keo ontha mu Syria na Cilicia,kutiitha a makeleke.

16

¹ Paulusi kame mo na wiya mu Derba na Listra, mu lutiwa oyu isaniwa Timothy, kono yaye mu Gerike. ² Mo na ambauliwanga kwa kulwae aa neekala mu Iystra na mu Iconium. ³ Paulusi mo na saela ku endeela naye, keo o mushimba na ku mutwala ku mukande kakuli mo no kwikala Majuda omo mu ibaka eyo, kakuli anu oshe mo na limuka ngao a ka yaye mu Gerike.⁴ A pa natha mu mileneñi, mo na enda mwa alumeli aa na ketiwa kwaa ma apositola na akulu aa na ikala mu Jerusalem ngao a etane. ⁵ Keo o ma keleki mo na tusiwa mu tumelo keo o pala mo nothi ekethea liiwa na liiwa. ⁶ Paulusi ma onyi aye mo natha mu ilalo ya Phrygia na Galatia, kakuli mo na kanisiwa ku kutatha o maii mu silalo sa Asia.

⁷Apa na wiya ku nyonga tha Mysia, mo na likiwa kutha mu Bithynia, kono o moya wa Jesu mono wakanisa. ⁸Keo a wiya kunyonga tha Mysia, mo na likiwa kutha ku muleneñi wa Troasi. ⁹Pono mo no thi monala kwa Pauluse ousiku; Mulume wa ku Macedonia mo na emana apo, ku nyepa na kwaamba ngao, "O. wiye ku Macedonia o wiye o tu tuse." ¹⁰Pauluse apa na mona opono, munako thinyonyo mo no tu kengela kutha ku Macedonia, ku manena ngao Mulimu ona twisana nga tu kutathe o ebangeli okwoo. ¹¹Ku buiwa ngeyo ku tunda ku Troas, mo no tu enda na kutha ku Samothrace, O liiwa likwalyo mo no tu wiya ku Neapolis. ¹²Ku tunda po keo tu tha ku Pilippi, muleneñi wa mu Macedonia, Muleneñi o unene kupita o mileneñi thoshe mi sikiliti na mu litunga no Maroma, mo no twikala o mu muleneñi maiwa a kubala. ¹³Mu liiwa no Sabata mo no tutha pathi no selo, o ku no tukengela ngao kwa twesa kuikala o sibaka no tapelo. Mo no tu tomana na ku ambaula na akaathi aa na kuwana pamweya. ¹⁴O mukathi o mweya oyu isaniwa Lydia, oyo mu ulisi no liina lya pulipela wa muleneñi wa Thyatira, o yo no lapela Mulimu, a tu yuba. Mulena mo na kwalula o mucima waye ngao a lukise ei namba Paulusi. ¹⁵Oye na thuwo thaye mo na kolobethiwa, o tu lapela, ngao "Ndi o na ni tatuba ngao no mukwa ku sephala ku Mulena, o wiye o ikale mu thuwo thange," Keo o tu pinzamekela. ¹⁶Mo no ku wiya ngao, apa na tutha ku sibaka no kulapelela mwanikana wa mukathi oyu no kwata o mepo no ku taa no kuwana netu. Mona letelanga o malena ae ufumu mu ku taanga. ¹⁷Oyo mukathi mo na koñela Paulusi na twe na ku kuwela, na kuamba ngao, "Aa alume a beleki a Mulimu wa kuwilu. Aa kutatha o koe nthila tha upilo, ¹⁸Mo naatenda ngeyo mu maiwa mangi. Kono Paulusi mu ku mulwanela o nene keo o mbilimuka nakuamba ku mepo thae ngao, "Na ku laela ,mu lithina lya Jesu Kelesite ngao o mutunde." Keo thimutunda etho nako. ¹⁹Apa o mulena waye na mona ngao ei naa sepa inathi, Keo a kwata Paulusi na Sailasi kwa twaala mu musika mu makaa no abusi. ²⁰Apa na twala kwa atuli, mo naamba ngao, "Alume a katatha o muleneñi wetu. ama Juda. ²¹A kutatha o sitho esi sikana ku endeela na milao tha Maroma ngao a sikane ku si sebethisa. ²²Keo o limbuta lipwela muwilu ku lwitha Paulusi na Silasi; a atuli kuyataula ei apalo yoo na ku laela ngao a shapiwe na mambafa a ikuwo. ²³Apa na mana kwa shapa mambafa mangi, keo alonga mutolongo na ku laela alibeleli no tolongo kwa mamela enene. ²⁴Apa na mana ku piwa ezo taelo o mulibeleli keo wa shokela mutolongo na ku manga oma kondo oo mu makulo. ²⁵Munako no usiku Paulusi na Sailasi mo na lapela na ku imbela Mulimu membo, na kwoo mapanditi mo na teletha. ²⁶Munako thi mweya keo ku wiya thikinyeo tha litunga. Keo o mitomo no tolongo thi nyanganya, keo o yelo yoshe iku kwaulula na mawenge oo oshe aku kwaulula. ²⁷O mulibeleli no tolongo a pa na tona keo o mona pyelo no tolongo ina shokoloka; keo o shokomona o sabule thae ngao a kwipae, kakuli mo na kengela ngao o mapanditi a nathi. ²⁸Keo Paulusi okuwa na lii no kutaluka, ngao, Kona ku olofatha, kakuli twoshe tushilimo muno mutolongo. ²⁹O mulibeleli mo na nyepa o malaiti na ku itukelamo keo , o njanja mu ku iyapa, ku ku ngwisela mu maulu a Paulusi na Sailasi, ³⁰Keo o apanisetha panzi na ku amba ngao, "Mulena, ni tende ngepi nga ni yoiisiwe?" ³¹Keo amba ngao, "Oitane o maii a Mulena Jesu, keo mo yoiisiwa, owe naa no thuwo thoye oshe. ³²Mona muambela o maii a Mulimu, na aali muthuwo thaye oshe. ³³Keo o mulibeleli o ashimba etho nako etho no usiku, keo o akusha o ilonda, oye naa neekala muthuwo thaye oshe keo a kolobethiwa wangu-wangu. ³⁴Keo o leta Paulusi na Sailasi muthuwo thaye keo o apa oilya, keo o wapela onene shemwa na thuwo thaye , ngao ona etana ku Mulimu. ³⁵Apa o mushinonga, a thekisi keo atuma o maii kwa libeleli, na kwamba ngao, "Mu teneke awo alume athe." ³⁶O mulibeleli keo p biya o yambo kwa Pauluse, ngao, "A thekisi a na tumu o liñusa o kwange ngao muthe. ³⁷Keo Pauluse o aambela ngao, mwana tu likaula kale na ku tuatula nje, shiwango tu tenda ngao twa libumo lya Maroma-mane mona tu yumbela mutolongo. Ngeno a singa ku tulukulula mu mu ku ku oleka? nje! Mwa teneke ao shemwa a wiye a tu lukulule. ³⁸A libeleli keo a biya a maii kwa thekisi, keo apa na yuba ngao Pauluse na Sailasi Maroma keo eyapa. ³⁹A thekisi keo a wiya ku ku nyatha okwoo na kwa tundisamo, kwa nyepa ngao a tundemo muno mu muleneñi. ⁴⁰Keo Pauluse na Silasi tunda mu tolongo na ku wiya ku thuwo tha Lydia. Pauluse na Silasi apa na mona alumeli keo wa tiisa omicima na kutunda mu muleneñi.

17

¹Apa na pita mu mileneñi tha Amfipolisi na Apolonia, aawiya mu muleneñi wa Tesalonika, mo no mwikala e sinagoge tha Majuda. ²Paulusi wendi e thitho thae o mu no thi kaela otho koo, mu ma sabata maatu oambaula noo ku tha mu mañolo. ³Oshokoola a mañolo na ku tolokanga ngao neli swanelo Kelesite ku nyanda nakwi nguka kame kwa kufa. O amba, "Oyu Jesu ni mi tonweela yo Kelesite." ⁴Amweya Majuda na apelethiwa ku njoina Paulusi na Silasi, ku pakapo na palo thi kulu tha Magerike no ku kutekiwa, na sikwata sikulwana tha eteleli no akathi. ⁵Kono a Majuda no mbula kulumela bakeñisa sa ku kwata muna, akashimba a lume a nyangunyu mu musika , a waneka limbuta pamweya, naku paka o muleneñi woshe mu nyungano. Kuka lwitha e nthuwo tha Jasoni, mo na thaela ku ka shimbamo Paulusi na Sailasi; kwa leta kwa anu. ⁶Kono apa na kana kuka wana , a kokakela Jasoni na amweya mizwale kwa abusi no muleneñi ku kuweela, "Aa alume a ana mbilumuna e litunga ku li leta pashi ana wiya na kuno. ⁷Aa alume ana amuhele Jasoni a thebetha ku lwitha o mulao wa Sizare; amba ngao kwali mulena wawo-Jesu." ⁸Mwana shupa e limbuta na akulu no muleneñi a nayuba e inu. ⁹Kono apa mana ku shimba mali kwa Jesoni na kwaye keo a lukulula. ¹⁰O yo usiku wo, a lumeli a twala Paulusi na Silasi ku Berea. Apa na ka kuma ko, akangena mu sinagoge tho Majuda ¹¹Aa mo na kwata emichima thiwa ku pita aya no Mutesalonika, kakuli mo na amuhela e lii na minaano tha ku kutukitha, ku tatula a mañolo liiwa na liiwa ngao a mone endi einu mo ilyele ngeyo. ¹²Ka mukwa ongeyo aangani na lumela, ku pakapo naangi alume na okathi a Magerike no susuwezo. ¹³Kono a Majuda no mu Tesalonika apa na yuba ngao Paulusi a amba elii lya Mulimu mu Berea, keo athako na ku ka ngundunganya na ku ka katatha elimbuta. ¹⁴Keo wanguwangu, a lumeli a tuma Paulusi ku tha ku liwate, kono Silasi na Timotea keo a siyala. ¹⁵Aa na thindeketha Paulusi a mu twala kule ku muleneñi wa Atene. Apa naka siya Paulusi muuya,

keo a muhela taelo ngao Silasi na Timotea a wiya wangu okwae.¹⁶ Apo yo atatela mu Atene o moya waye ukathiwa mu kaili pa ku mona o muleneŋi wa kamba wa tulimu.¹⁷ Keo o ambaula liiwa na liwa mu sinagoge na Majuda na akoo ao na lapelanga Mulimu, na mu musika kwao na ikalamo.¹⁸ Kono ma Filosofi amweya no tuto tha Epikure na stoic aambaula naye. A mweya amba, "Ike eyi oyu no ku uuya mukanwa a singa kwaamba?" Amweya ngao, "A monahala ku ithaena anu ku koŋeela milimu tha mbula ku limukiwa," kakuli mwa na ambaula e evangeli tha Jesu na ku inguka kwa afu.¹⁹ Ashimba Paulusi ku muleta kwa Areopaga, ngao, "Tu limuke ethi tuto thipya o ambaula?"²⁰ Wa leta einu ya ku komokitha mu matwi etu. Mungeyo twa thaela kulimuka einu ya pilula ike."²¹ (Oshe no mu Atene na angenda oshe a tunga mo njeko ei na tenda mu nako tho kwanda ku ambaula kapa ku tethetha thinu thi pya.)²² Keo Paulusi o imana mu kachi no Areopago na ku amaba, "Omwe mwa alume a Muatene, Na mona ngao mwa lapela mu nthila thoshe.²³ Kakuli apa no ni pita na lemuhai ai muna paka no ulapeli wenu, Moeina wana aletare pali" muŋolo wa ngeya, "Ku Mulimu no kwa limukiwa." Isi mu lapela mu kulwa ku limuka, ethi tho ni mi yubutha.²⁴ O Mulimu no umba elitunga ne eilimo yoshe, po mane oye Mulena wo liwilu na pashi, ka tunga mu matempele no ku belekelwa na makaa kau.²⁵ Kapa ku belekelwa na makaa a anu endini kothili ethi a thaela, kakuli oye yo paanu o moyo na ku pafaela na inu yoshe.²⁶ Ku tunda mu munu mweya no umba e mishobo tho anu ngao ekale peulu na kaye, na ku apakela a manako na miseto no ibaka yoo omu a yoya,²⁷ ngao a saele Mulimu keo mwendi na ku saela e nthila no kuthokwae na ku mu wana, Kono kali kule netu kao.²⁸ Kupilela amwae twa yoya na ku nyanganya na kwikala omu tu lyele, wendi ni o muŋoli no mashitanguti ngao, 'Kakuli natwe twanaye.'²⁹ "Pomone ngao natwe twaana Mulimu, kotuna kungela ngao a mufuta wo umulimumu wa kufeka na gauda, kapa silivera, kapa, liwe eiswaniso unaumbiwa na thubo na minahano tha munu.³⁰ Kame Mulimu no paka ku nyonga a manako no kulwa ethibo, kono pelo a laela munu yo munu yoshe koshekoshe ngao abake.³¹ Mu libaka lya ku tomenako mba atula a kaye na ku luka ku ku tusisa oyu munu a nakete. Mulimu o napu o upaki wa yu munu kwani nani paku muingukitha kumu tunditha kwa afu."³² Keo a lume no mu Atene ayuba yo ku inguka kwa afu, a mweya keo a shendaula Paulusi, kono a mweya keo amba, ;Motu ku tethetha kame pa thiambo ethi,"³³ Ku tundapo Paulusi wa thiya.³⁴ Kono a lume amweya keo a munjoina na ku lumela, na ku pakapo Dianosiase o mu Areopago, o mukathi oisaniwa Damarisi, na amweya nao.

18

¹Apame kupwa eyo Paulusi keo otunda mu Atene nakutha mu Korinte.² Oko mwana kakuwana na Mjuda olithina lya Aguila, oyo no helekiwa mu Pontus noyu notunda ku Itali na mbiyama wae olithina lya Priscilla, kakuli Claudius mwana laela a ma Juda oshe ngao atunde mu Roma. Keo Paulusi otha okoo.³ Kakuli mwana sebetha musebethi umweya noo, mwana tomama naku sebetha noo, O musebethi no neliwaku panga maseili.⁴ Elino Sabata Paulusi mwana ambaa iambo mumasinagouge, kulika kuwaneka pamweya Majuda na Magerike.⁵ Keo apa nawiya Silasi na Timotea ku Macedonia, Paulusi notukufalela kuluta elii, kuno yopa oupaki kwa Majuda ngao Jesu yenyio Krete.⁶ Kono a Majuda apa na munyefula naku mutukana, keo Paulusi onyungumuna eei apalo yaye hokoo naku aambela ngao, "Ounyinga wenu uikale pamitwithenu; Ome koni kwite mulandu. Kutunda pano ome natha Kualichaba."⁷ Apa natunda apo keo otha muthiho tha Titus Justus, no mulume noiypa Mulimu. Ethio thae monethiikala kunyonga na synahoge.⁸ Krispo, o mukulu nomu sinagoge, mwaneitana ku mulena, pamweya naa nothio tha ee oungi noa Korinte mwana yubithitha na kukolobethiwa.⁹ Mulena keo wamba kwa Paulusi mupono outhiku, "Kona iyapa, kono oambe kona mwana ambuu."¹⁰ Kakuli naikala noye, njeko oyu mbolika kukutenda unyangunyu kakuli nakwata anuu angi oomu mumuthi.¹¹ Paulusi keo oikala omo mumuthi silimo na makwethi mutanu nathi mweya, kuluta elii lya Mulimu mukachi koo.¹² Kono Gallio apa naikala omubusisi noAchaia, o Majuda keo akuyuba nakupilukela Paulusi nskumuleta pathi pula tho katulo.¹³ Keo ambaa ngao, oyu munu asundula anu ngao alapele Mulimu noku lwisa oo mulao.¹⁴ Paulusi yosahela ngao aambe, Gallio keo wambela Majuda, "Omwe Majuda, nga kwathekithiwa ufosi unyangunyu kapa mulandu walunya, nga monimi teethetha."¹⁵ Kono kakuli mwaipula yo mai namathina neiyo mulao wenu, eyo mukumoene mofoti. Konithaela kupiluka muhatuli weei yambo kao."¹⁶ Gallio keo wachitha mukuta.¹⁷ Keo oshe akwata Sosthene, omwendisi no sinagoge, nakumu fulela potho no kuta. Kono Gallio noyemwa kuitwaela ngana.¹⁸ Paulusi, mumanyima nokuikala maiwa mangi omo, keo osiya akwae nakuhupukela mu Syria na Priscilla na Aquila. Nakusila kale njee, Senkerya, keo olendiwa ouki thae bakenitha outamo natenda.¹⁹ Apa naka fweka mu Efethe, Paulusi keo othiya Priscilla na Aquila omo, kono oye mwana tha mumasinagoge na kukaambaula na Majuda.²⁰ Apa nalomba Paulusi ngao atomanenoo nako thile, nokana.²¹ Keo walaetha, ngao, "Mboni mihukela kame haiba Mulimu mbo wapela." Keo ofuula kutunda Muefethe.²² Paulusi apa naka fuweka mu Caesarea, keo otha nakulumelisa ekeleke tha Jerusalema na kutha ku Antioke.²³ Paulusi apana kuotha maiwa mu Antioke, keo ofunduka nakutha mulitunda lya Galatia na Frigia nakuka thisetha alutiwa oshe.²⁴ Keo Mujuda omweya oithananiwa Apollos, oyuno elekelwa mu Alexandria, keo owiya Muefese. Oyo mulume mwana ambaula ngasiwana kutalifela amanolo thiwana.²⁵ Apollo mwana lutiwa nothila tha Mulena. Kakuli mwana tundamena mumepo thae, mwa namba nakuluta homai a Jesu natokomela, kono mwana limuka ambu okolobetho tha Joani.²⁶ Apollo keo otateka kwamba mumasinagoge na undume. yena kuiyapa. Kono Priscilla na Aquila namuyuba, keo amuithaena kunyonga na kumuambela othila tha Mulimu kupita omuna thilimukela.²⁷ Ee nako nathaela kutha ku Achala, alumeli mwana mususutetha kuŋolela alutiwa noku Achaia ngao a muamuamwele. Apa naka kuma nokatutha enene anaitana musishemo tho Mulimu.²⁸ Apollo mumaata makulu no alula Majuda pa patalatha, nakua kolwitha mumanolo ngao Jesu yenyiko Kelesite.

19

¹Mono kuwiya kutendaala ngao Apollosiyoli mu Korinte, Paulusi keo opitela ku kalulo no kuwilo no litunga na kuwiya mu tolopo tha Efese, na ku wanamo a alutiwa. ²Paulusi keo wa ambela, "No muamuela e Mepo thi kenu apa no mu lumela?" Keo a mwa ambela ngao, "Nje, ka twa yubapo na ya Mepo thi kenu kao." ³Paulusi keo wa ambela, "Mono mu kolobethiwa na ike?" Keo a mu ambela, "Na kolobezo tha Joani?" ⁴Paulusi keo wa alaba, "Joani mwa na kolobezo na kolobezo no ku baka. Mwa na ambela anu ngao a lukanela ku itaena oyu mbo wiya munyima thaye, katulusa ngao, kwa Jesu." ⁵Anu apa na yuba ngeyo, keo a kolobethiwa mu lithina lya Mulena Jesu. ⁶Keo apo Paulusi na apaka o makaa, o Mepo no ku kena keo thiwiya okoo naku kalisa kwa ambela mu mishobo na ku polofita. ⁷Kwa waneka oshe neli likumi na ili lya alume." ⁸Paulusi keo oi ngena mu Sinagoge naku luta enene pa nako no thi inga ku kwana makwethi mutaanu, ku ku luta na kua thuthuetha yo mubuso wa Mulimu. ⁹Kono amweya Majuda apa na tiya e michima naku kana ku yuba, keo atateka ku ambela yo wui wo Nthila potho no limbuta. Paulusi keo wa thiya na kushimba aalutiwa kutha naye, ku ku luta noo liwa na liwa mu muyaho no ku ku tutela wa Tiranusi. ¹⁰Eyi no izwela pili mu ilimo yi ili, ngao oshe a nayoya mu Asia a yube e lii lya Mulena, oshe a Majuda na Magerike. ¹¹Mulimu mwana tenda ma makazo aku komokisa mu makaa a Paulusi, ¹²ngao shiwa o tu taulo na maina na kwata apa na twa liwa kwa akuli na matuku na atunda mi na mepo tho mathilo kwa atunda. ¹³Kono no kuikala majuda no kutunditha mepo no pita mwetho sibaka. Keo e thana elithina lya Mulena Jesu ngao aape maata peulu no mepo no mathilo apa ambela ngao, "Mu lithiza lya Jesu elyo Paulusi a kutatha, na ku laela ngao o mutunde." ¹⁴O muprisita mukulu no Majuda, wa lithina lya Sikeba, no kwata ana alume a kupwa mutaanu na ili ana tendanga owu musebethi. ¹⁵Mepo tha mathilo keo thia alaba, "Jesu na mu limuka, na Paulusi na mu limuka; kono owe ani?" ¹⁶E mepo no mathilo no thikala moyo mulume no thithela ako ku tundisa e mepo ku kaa lwitha na ku alikaula. Keo alupuka munthiwo sheshe ana holofala. ¹⁷Ei yoshe no ilimukiwa kwanu oshe, Majuda na Magerike, ana na tunga mu Efese. Ne yapa enene, na lithina lya Mulena Jesu no li utekiwa. ¹⁸Kame, oongi wa lumelina wiya na ku baka na ku ku tumeela ouyi woo na tenda. ¹⁹Oongi a natenda einu no mapipo na leta o mabuka oo pamweya na ku atumbeka pa meo nwanu oshe. Apa na paka mu mali, neli makumi mutaanu a silivera. ²⁰Keo e lii lya Mulena no liyanduluka mu mu manthila maata. ²¹Mu manyima a Paulusi ku mana o musebezi waye mu Efese, keo o nana Mepo thaye ku pita mu Macedonia na Akaia mu nthila yo tha ku Jerusalema; keo wa ambela, "Apa ni mana kuikalama, na swanela kame kutha ku Roma." ²²Paulusi keo otuma ku Masedonia atusi aye a ili, Timotea na Erasisusi. Kono oye no siyala mu Asia pa nako thi nyonyo. ²³Isali mwetho nako etho keo ku tumbuka mufilifili ukulu Muefese kutha mu lii lya Mulimu. ²⁴Kakuli mulume omweya sikwala tha kupanga inu pa silivera oi thaniwa Demetriusi, no panganga tutempele pa silivera twa Atemisi, no fumisa enene apangi eyo. ²⁵Keo o waneka oshe abeleki no wo musebezi na kwa ambela ngao, "Alume, mwa limuka ngao mwezi pisinisi twa wa namo mali mangi. ²⁶Mu na mono na ku yuba ngao, ka Muefese ambu kao, kono mane mu Asia yoshe, Paulusi ona thuthuetha na ku pilula anu angi. A ambela ngao njeko milimu tha ku panga na makaa. ²⁷Ka ukalu ambu wa musebesi wetu ku kana ku thaeliwa, kono mane na tempele tha mulimu o munene wo mukathi Atemisi mo thi skwauka. keo mwa ulwithiwa naukulu waye, oye oshe mu Asia na litunga shoshe a lumbaetha." ²⁸Apa yuba ngeyo, keo a lwana enene naku kuwa, ambela ngao, "Munene Atemisi mulena wa Maefese." ²⁹Mulenen'i woshe keo upwela mufilifili, anu mu ku ku yubaoshe keo ai tukela mu thibaka tho mabuhelo(mapepangelo). Na kwata Paulusi na oshe na ikala naye, gayiusi na Arisitakasi, awo na wiya naye ku tunda ku Macedonia. ³⁰Paulusi mwa na thaela ku wiya ku limbuta no anu, kono aluti keo a mukanisa. ³¹Kame, amweya manduna no polovinci tha Asia a onyi aye na mulomba nga ka naingena sibaka tho libuelo(mapepangelo). ³²Anu amweya mwa na kuweela thinu thi mweya, akwao thaso, kakuli o limbuta mono likala mu mufilifili. Oongi woo mane no wimwa ku limuka eyi na ku waena pamweya. ³³Amweya mu limbuta na eleza Alekithada, oyo Majuda na paka potho. Keo Alekithada oyi meka likaa, mu ku thaela ku kukalabela ku sicaba. ³⁴Kono apa mana ku lemuwa ngao neli Mujuda, oshe na kuwa pa nako tha kuinga ku kwana manako meeli peulu no mai oo, ambela ngao, "Munene Atemisi wa Maefese." ³⁵O mun'olo no tolopo omana ku mwenitha e limbuta, keo wa ambela ngao, "Omwe alume a Efese, ani munu okana ku limuka ngao Mulenen'i wa Efese onyiko mubabaleli wa tempele tha Atemisi omunene na wa siswaniso no singwa ku wilo?" ³⁶Ku mona ngao ei inu njeku kaniwa, mwa swanela ku mwena na ku kana kutenda simweya mu ku nyangupa. ³⁷Kakuli mu nalete a alume poso no kuta kono kai isinyi ku matempele kapa inyefuli ya milimu thetu kao. ³⁸Mu libaka lya ngeyo, haiba Demetriusi na mbuti akwaye ali naye akwite thiambo na munu yoshe, o makuta ana lukuluka na aatuli mwali. Mu the muka kuthekise. ³⁹Kono haiba koili yayo inu mu thaela, muipeeliwa mu mi kopano thi kwazo. ⁴⁰Tuna kuingenye muukalu kutha mu mufilifili tho liiwa lyapelo. Njeko libaka nou musunga, kame tu shemwa kutwesa ku itoloka. ⁴¹Apa mana kwa ambela ngeyo, keo okwala o mukopano.

20

¹Apa no upwa o muyoy, Paulusi no tumena alutiwa na kwa thuthuetha, kwaa laetha na kwa thiya kutha ku Macedonia.

²Apa naa mana kupita mulalo na ku ambela mai mangi a thuthuetho o kwoo, keo otha Magerike. ³Apa na manitha mo makwethi maatu, a Majuda naa kwata mulelo wa ku mu lwitha yo li pepi na ku upukela ku Siria, keo ouka nthila tha Macedonia. ⁴Anaa muthindeketha ku ka mukumitha ku Asia neli Sopatele mwana Pirus wa mulume wo ku Barea. Aristarko na Sekundo, oshe alume ku tundeela ku Matesalonika. Gayusi wa ku Derba; Timoteya; na Tikiko na Trofimo kutundeela ku Asia. ⁵Kono aalume na kutangetha okwetu na ku ka tutateela mu Troasi. ⁶Keo tu upuka kutunda mu Filipi munyima no maiwa no mathima no kwaa paka umela anapu, mi mu mayiwa mutaanu no tuka wiya okoo mu Troasi. No tu ikala mayiwa mutaanu na meeli. ⁷Mu liiwa lya makalelo mu viki, apa no tu kuwana kulya ithima, Paulusi mwana ambaula ku alume mulume. Mwa na kengeela ku funduka eliiwa no litatama, keo oeketha ku ambela oulumiwa kutwala

pakachi ko usiku.⁸ Mono kuikala malambi mangi mangi mu muthiyo no kuwilu o mu no tukuwaena.⁹ Mulihaulo monokutoomana ndumbaana no ithaniwa Eutiko,oyu no tha mutulo tunene kulala. Apa Paulusi na amba pa nako thile uyo ndumbana ntongwa ku nthiwo thaku wilu naku kanoniwa yo nafu.¹⁰ Kono Paulusi keo tha pashi ku ka mubutumana, na ku mufumbatela. Keo wa amba ngao, "Komuna lwana kame, kakuli ayoya."¹¹ Keo oukuluka kame ku muthiyo no kuwilu na ku katapela ithima na kulya. Apa namana kwa ambaula no pa nako thile kutwala a mathikuthiku,no funduka.¹² Keo aleta o ndumbana yoyoya mi a omba ombiwa enene.¹³ Otwe no tukutangetha kuthiya Paulusi na kuupukela mushambwa liya tha Asosi, Omu no tuswanela ku ka longa Paulusi. Omo monyiko na thaela kutendela oye,kakuli mwa na thaela kuenda na makondo.¹⁴ Apa na tuwana mu Asosi, no tu mulonga mu sisepe kutha naye ku Mtileni.¹⁵ Keo tu fuulamo na kuka kuma eliiwa litatama sooli thili mabapa na sooli thana pa sooli tha Samosi, mi aliiwa litatama ko keo tuka kuma mu tolopo tha Miletus.¹⁶ Kakuli Paulusi mwana saela ku pitela Efese,ngao kana sinyo nako mu Asia; kakuli mwa na nyanguwela ngao aka kuwane mu Jerusalema mu liiwa no Pentakota,haibandi mo no ku konahala ngao a tende ngeyo.¹⁷ Mu mileta keo a tuma alume ku Efese ku ka muisaena akulu no keleke.¹⁸ Apa na wiya kukuma okwaye,keo wa ambela ngao, "Omwe mwa limuka ku nda Oliiwa lya matatekelo no ni lyata likondo mu Asia,omu no ni belekelanga nenu.¹⁹ Mono ni zwelapili ku sebeletha Mulena mu ku ku paka kushi mu mi nahano na kungwa myothi, na mu miliko no thitenda ala okwange,mu mabaka no mifumboku Majuda.²⁰ Mwa limuka ka na mi olekela thiambo kao ku kana ku mi taluthetha inu yoshe,ya utokwa, no mu noni mi lutela mukachi kaanu na kutha munthio na thio,²¹ Ku kutatha koshe ku Majuda na Magerike yo ku baka oku kutwala kwa Mulimu na ku lumela kwa Jesu mulena wetu.²² Pano mu mone,natha ku Jerusalema,muku apelethiwa ku Mepo nje ku limuka eyi ikana tendahalela kuya,²³ Kendi ngao o Mepo thikenu thini pakele mu tolopo na tolopo ethi thialele okwange ku mangiwa mu mawenge na ku nyandithiwa.²⁴ Kono mona oupilo wange kuikala wautokwa kao anga ambu na manitha okangithano na ku manitha o musebezi ou no ni amuhele kwa Mulena Jesu, ku ikale upaki ku evangeli no lilato lya Mulimu.²⁵ Pano mu mone, nami limuka moshe,kwao no nitha ko kuasanya ya mubuso,muimwa ku mona lupala lwange kame.²⁶ Nami kutatha kame pelo, ngao ina lukuluha ku unyinga no anu.²⁷ Kakuli no niimwa ku kwanga ku kutaza okwenu etato tha Mulimu thoshe.²⁸ Mu libaka no ngeyo mu ku babalele mofoti, na mutapi woshe wo alumeli owu mepo thikenu una miketele ku babalele. Mu tokomele kulisa thiwana e keleke tha Mulimu, ethi na ula na unyinga waye.²⁹ Na limuka ngao ku manyima ange, iwi ya kukaluka moi wiya mukachi kenu na ku kana ku yebela o mutapi maneke.³⁰ Na limuka ngao na mukachi kenu amweya anu mbe mana naku amba mai aku thiamba ngao a kokele anu angi okoo.³¹ Keo mu ku tokomele. Mu anuke ngao mulimo yaatu no ni imwa ku mikwanga ku mipa tokomelo uthiku na muinonga na miothi thiyenga-yenga mu meo.³² Pano na mi paka mu makaa a Mulimu na lii lyae no lilato,eli litwetha ku mi kulitha na ku mi pa uyoo kwao oshe na tha kukenithiwa.³³ Kana lakalithe Silivera tha munu kao, gauda ,kapa ikumango.³⁴ Omwe shemwa mwa limuka ngao aa makaa na thebetha eyi noni thaela a noni kala noo.³⁵ Muinu yoshe noni mi pa mutala o mu mutwetha ku tutha a nombula maata mu ku sebetha,Jesu, Omai namba oye shwemwa; "Fuyawethi the kala mu ku pa kupita mu ku piwa."³⁶ Apa mana kwamba ngeyo,keo o fungwama na ku lapela noo oshe.³⁷ Mono kuikala ku lila kunene na ku kuambatelana Paulusi na ku mu thipita.³⁸ Oshe mwa na swaba mu libaka lyei na amba,ngao kamba mumonoo lupala lwaye kame koo. Keo a muthindeketha ku mutwala ku sisepe.

21

¹ Apa no tumana ku athiya naku tafaula, monetu liba aambu ku muleneñi wa Cos, e liwa no litatamako ko mo notutha ku muleneñi wa Rhodes, kutunda oko keo tu tha ku muleneñi wa Patara.² Apa no tuwana sisepe sikulu tho thi upuka kutha ku Phoenicia,mono tu kaingena mo naku fuula.³ Tumana kumona Cyprus,ku muyumbela ku thimowe no thithepe thikuli. Mono tu buwa kutha ku Syria nakukakuma ku Tire,oko thithepe nothi kalongola itele.⁴ Apa no tumana kuwana aalutiwa,mono tuikala maiwa mutaanu na maiwa meeli. Mu Mupo na eketha kulomba Paulusi ngao kana tha ku Jerusalema.⁵ Omaiwa etu apa naapwa,no tufunduka na kuzwelapili mu mweendo wetu,keo oshe na ambiana oo na anoo,mwana tu thindeketha kutunda mumuleneni. Keo tutongwama toshe pa likamba,na tulapela,⁶ na kukulaetha. Keo tulongana mu thithepe thi kulu, ao mwana uka kumuthi.⁷ Apa notumanitha mweendo no thithepe kutunda ku Tire, tukuma ku Ptolemais. Oko mono tuka lumelitha akwetu na kuka ikala noo pa liiwa limweya.⁸ Kacana mathiku keo tufunduka nakutha ku Caesarea. Monotu kaingena mu nthuwo tha Mafilipi, o muluti, omweya wa mutaanu na aili, mono tu ikala naye.⁹ Keo oyu mulume mwana kwata anaye ane aa lanjo ana polofita.¹⁰ Apa no tuikalako maiwa,keo kukeya mupolofita omweya no ithaniwa Agabus.¹¹ Mwana wiya okwetu nakushimba lukanda lwa Pitolosi. Keo akumanga kuoukumanga ku makondo naku makaha nakuamba ngao, "Ethithonyiko thina ambiwa ku mepo thiwa, omu mo nyiko Majuda no mu Jerusalema mbamangela mulume ominyo oyu minya lukanda."¹² Apo no tuyuba eyi yinu, otwe na anu na tunga tunyepa Pitolosi ngao kana tha ku Jerusalema.¹³ Pitolosi keo oalaba, "mwatenda yike, kulilana na kucolaula muchima waange? kakuli ina kutukitha, kaku ni manga ambu kao, kono nakukafela mu Jerusalema kufela lithina lya Jesu."¹⁴ Pomona Paulusi noyi mwa ku thuthuethiwa, mono tumwena na ku amba, "Kutendahale tato tha Mulena."¹⁵ Munyima no maiwa,tushimba mikotana thetu na kutha ku Jerusalema.¹⁶ Keo tutha na apositola amweya kutunda ku Caesarea. Mwana wiya mulume wa lithina lya Mnason, omulume no tunda ku Cyprus, o mulutiwa no pili. Oyu mbotu i kuikalanga naye.¹⁷ A panatu kuma mu Jerusalema, akwetu mwanatu amuhela siwana ana wapela anene.¹⁸ Kaca namathiku Paulusi otha netu kwa Jakobo,kame akulu oshe mwana ikala ko.¹⁹ Apa no mana kualumelitha mwana tonoola thimweya na thimweya eyinu yoshe Mulimu na tenda ku malichaba kutha mu muthebethi waye.²⁰ Amana kuyuba eyo, mwana lumbangetha Mulimu,kame mwana muambela, "Ona mono, mukwange, alule angachi an aitana mukachi ka

Majuda. Oshe mwana imana ku buluka mulao.²¹ Ana ambeliwa yoye, ngao walutanga ama Juda oshe aikalanga na malichaba ngao ateneke ya Mushe, Kame wa ambelanga ngao kaana twalanga anoo ku mukanda kame ngao kana koñela thitho.²² Motutenda ngepi? Mwa yuba hemwa ngao ona wiyi.²³ Otende eyi tukuambela, Twakata alume ane a nyatele aanu ku taama.²⁴ Oshimbe aa alume okaku kenithe noo, na kukaika omathinyehelo ooo, ngao aka lende mitwi thoo, Keo munu na munu mwa limuka nga eyi naa mbeliwa e yoye neli ya ma luthi. Mwakututa ngao wa yoya kulatelela na ku mamela mulao.²⁵ Kono kutha ku malichaba aa anaitana tuna ñolo emihupulo thetu a aswanela kuteneka inu ya matabelo a maswanitho, mu unyinga, nainu no kwa mwaala unyinga na uhule."²⁶ Keo Pitolosi oshimba ao alume, eliwa litatama ko keo akaku kenitha pamweya noo, Keo atha mu tempele, kuka lemutha a maiwa aku kenitha apa akwana na manubu apa swanela kupitithiwa pamunu na munu.²⁷ Omaiwa mutaanu na meeli atha mukupwa, amweya ama Juda na tunda ku Asia, amona Paulusi mutempele, na ithana anu oshe na ku mukwata.²⁸ Mwana kuweela, "Alume a maisilaele, mutututhe, Oyu yonyiko mulume oyu lutanga alume oshe einu yoku lwitha anu koshe koshe, Mulao nathino thibaka; kutunda apo onalete ma Gelike mutempele naku thinya thinya ethibaka thikenu."²⁹ Kakuli na amona Trophimus omu efese naye mumu leneñi, mwana kengela ngao Paulusi no muleta mu Tempele.³⁰ Muleneñi oshe mono u nyungana enene, na anu oshe mwana munitukela naku kamumanga Paulusi, Nakukomokela pathi tha tempele, omapito muwangu wangu na shokiwa.³¹ Mukuthaela ngano amuipae, olinutha li kama ku mukulu no tupitaho wa malonda a Jerusalema ngao aikala muthiyongili.³² Apobene keo oshimba masole na akulu oo naku itukela kulimbuta. Anu apana mona okapitao mukulu na masole keo nateneka ku pumaula Paulusi.³³ Keo okapitao mukulu apana shenyeena keo okwata paulusi na ku mulaela ngao a mangiwe mawenge meeli. Keo oye pula ngao oye ani neyi anatende.³⁴ Anu amweya mu limbuta nakuweela thinu thimweya akwoo kame thatho. Bakeñisa ngao kapitao nashimwa ku kwata niti mulibaka lya miyoyo, keo o laela ngao Paulusi aletiwelwa mutolongo.³⁵ Apa kuma pa mazineno, mwana shimbiwa ku masole mubaka lya mufilifili tha limbuta.³⁶ Keo olimbuta lyaanu no lia akoñela na kukuweela, "Mutunde okwae."³⁷ Paulusi apa naikala odoi na kuingena mu tolongo, keo oamba ku mukulu no masole, "Waniitanitha kwamba thinu okoye." Kapitao mwana amba, "Waamba Sigerike?"³⁸ Ko mu Egepita kao oyo pamweya okwenuhelanga na kueteela olulelune lwa alume no ibulayi?"³⁹ Paulusi keo oamba, "Nomujuda, kutunda mumuleneni wa Tarsus mu Cilia. Monatunda mumuleneni nombula tutho. Na ku lombela, oni luleleze kuamba kwaanu."⁴⁰ Oyo kapitao apana mana kumupa thibaka, Paulusi mwana imana pa mathineno na kuamba na makaha kuanu. Apano kumwena kuluu, mwana amba akwoo mumushobo no Sihebelu, ngao,

22

¹"Akwetu ma ka tate, mu te thethe ku yambo yange eyi ni thinga ku mi ambela."² Apa na yuba Pauluse o amba kwo mu mushobo no the Hebelu keo oshe amwena. Keo amba ngao,³ "Ome no mu Juda, mo no ni elekielwa mu Tarsus mu Cilia, kono mono ni ngena e sikolo thange muno mu muleneñi, pa maulu a Gamalieli. Mo no ni leliwa na ku koñela enene e milao tho ayi wetu. Ome no ne maena Mulimu shina o mu mu lyele na mwe pelo.⁴ Mono ni nyanditha ku kuma na ku kwipa, ku manga na ku twala ku tolongo oshe alume na akathi,⁵ shuwango a ma prista a kulu na akulu no milao atwetha kwamba ngeyo. Mono ni amwelanga mañolo ku tunda okwo o ku ni ambela ngao ni shimbe akwange ku Damascus, mono ni a shimba kwa leta ma wenge ku Jerusalema na ku kaa bakisa.⁶ Mono kutendala ngao, apa no ni enda kushenena ku Damascus, munako no mushinonga keo ni mona e litwa lini thinguluka.⁷ Keo ni ngwela pashi na ku yuba lii lyamba ngao, "Saule, Saule, ike eyu ni nyandithetha?"⁸ Keo ni alaba, "Owe o ani, Mulena?" Keo amba ngao; Ome no Jesu wa Nathareta, o yu nyanditha.⁹ Aya ne kala nange na mona e litwa, kono na shemwa ku yuba elii lyo yu no ambo kwange.¹⁰ Keo ni amba ngao, Nitende ike, Mulena?" Mulena keo amba ngao, "Oimane othe ku Damascus. Oko mwaka kwambela yoshe eyu napiwa ngotende."¹¹ Onitundapo njena kumona bakeñisa ku benya no litaa kame no ni shemwa kutwetha ku kwendela kendi ku ni kwatela ku maka aya no ni enda noo kwiya ku kuma na mu Damascus.¹² Keo nikawana omulume oi thaniwa Ananias mulume wa ku koñela enene milao kame wa ku kutekiwa enene na ma Juda noo mo.¹³ Keo o wiya, na kwimana no kwange, na kwamba ngao, 'ameo oye amone.' Apo bene keo ina mumono.¹⁴ Keo amba ngao, 'Mulimu no ayiwetu ona kupu musubethi wa ku limuka eya wapela, ku mona ao no kuluka na ku yuba a mai a pana mu mulomo waye.¹⁵ Kakuli mo piluka o paki waye kwanu oshe kwei yosho na mono na ku yuba.¹⁶ Ngeno ike kano shi tatela? Oimane okolobethiwe, e ibi yoye ikene. oi thane pa lithina lyaye.¹⁷ Oina ka ukuluka ku Jerusalema apo no ni lapela mu tempele, keo ni mona wendi na lotta.¹⁸ Na mu mona o ambo kwange ngao, Onyangupe o tunde mu Jerusalema wangu wangu, kakuli ashemwa ku ku yubela apo ambe e yange;¹⁹ Keo niamba ngao, Mulena, oshe alimuka ngao ome no ni manganga na ku paka mutolongo na kwa puaula oshe aya na koñela a mai oye mu ma sinagoge.²⁰ Apo o unyinga wa Stivini o paki woye no u mwaala, na me mo no ni mana kumbali kwitana kame ome no ni mamela yapalo yaaya na mwiipa.²¹ Keo kame oni ambela ngao, "Othe, kakuli mo ni ku tuma kule ku ma Gentiles."²² Mona mu tethetha ku twala apa na ka manena. Keo oshe a kuwela na kwamba ngao, "Atunde pano pashi omunu no kwikala ngeya, kakuli njena ku swanela ku yoya."²³ A twalela ku kuwela ngeo, ku yumbana eito yo, na ku fufwaela o mumfu mu wilu,²⁴ O mukulu no malicimende keo o ambela ngao a lete Paulusue mu nthuwo na ku tiya, kame o amba ngao a mwipaule na ku mu fula anga limuke ngao yo nyiyo anu mukuwele mgeyo.²⁵ Apa amana ku mu manga na miala, Pauluse keo o ambela omu centurion oyu no imana mupepi, "Kande o mulao wetanisa ku pumaula o mu Roma kame oyu na kana kale ku theki thiwa?"²⁶ Apa o mu centurion na yuba ngeyo, keotha ku mukulu no malicimende keo kamu tonweela ngao, "Ike mu thinga ku tenda? kakuli oyu munu mu Roma."²⁷ O mukulu no malicimende owiya ku mu ambela ngao, "Oni ambele, owe mu Roma ndi? Pauluse koe itana, ngao 'Aye'"²⁸ O mukulu no malicimende keo alaba ngao, "Mono nika mali mangi mangi pa kwamba ngao ni piluke no mu Roma." Kono Pauluse o

mwambela ngao, "Ome mono nielekiwa mu lusika lo ma Roma."²⁹Keo alume na thinga kumwi paula amu thiya bene popo. O mukulu no malicimende naye kame oiyapa,apo nayuba ngao Pauluse kande mu Roma,yona mana ku mu manga.³⁰E liwa no litatama, o mukulu no malicimende mona thaela ku limuka o uniti wo ma Juda. ou na mangela Pauluse. Keo amu manguna a mawenge na ku ambela o mukulu no ma prista na akulu no makuta oshe ngao a ku wane, Keo a leta Pauluse pashi na ku mu tomeke pa kaci koo.

23

¹Keo Paulusi otopela mu meo noakulu no kuta na kwamba, "Akwetu, Ina yoyo kwa Mulimu na mikaelo thiwa kupitela pelo." ²Keo omuprista mukulu Ananias oambela aana imana okwaye ngao a mufule pa mulomo. ³Keo Paulusi o mwambela, "Mulimu mwa kufula,owa olimota kukusha ukenu. kanti watomana apo kuni atula na mulao,kono wambela ngao ani fule nje na kukoñela mulao?"⁴Aa naimana ku nyonga thaye amba, "Monyi ko o tukaena o Muprista wa Mulimu. ⁵keo Paulusi wamba, "kona hilimuka kao Akwetu, ngao muprista mukulu. Kakuli ku na ñoliwa, kokuna ambiwa inyangunyu kwa abusi no anu."⁶Apo Paulusi na mona ngao omweya mukuta a Saddusees kame a kwaoo Mapharisees, keo oamba nakutiisa mukuta, Akwetu, no Mupharisees, no mwana mulume wa Mupharisee. Kakuli naitana muthuwo tho afu ethi munialutise."⁷Apa na iaamba eei, keo kwinguka likañi mukaci ko Mapharisee na ma Sadducee, keo anu angi akutapa. ⁸Ama Sadducee amba ngao njeko thuwo tha afu, njeko mangeloi, njeko myoya, kono Mapharisee aitana oyoshe. Keo kuwiya muyoyo ungi.⁹Keo a ñoli amweya ali ku Mapharisee emaena mu wilu na kukanana, ngao,njeko mulandu tunawana koyu mulume. Ngepi mwendi omoyo kapa lingeloi linamwambele?" ¹⁰Apa no kwiya likañi linene, O Musoca mukulu oiyapa ngao mwendi mwa mbataula Paulusi tu minthi minthi ao. Keo oambela ama soca kutha pashi ngao a kamu shimbe na ndundata kumutunditha kwaa no kuta, na ku muleta manthuwa tha kutiya.¹¹Keo ousiku utatama o Mulena oimana kumbali thaye na ku mwambela, "Otiye, amuna ni maene ku Jerusalem,moka ni maena kame ku Roma."¹²Apa no lisila, a Majuda atenda mulelo wa kwi paa anu nje nakulimuka na kwaethe, ngao ahimwa kulya kapa kunwa silya kenti apa a mana kwipaa Paulusi. ¹³Mwana piteela makumi mane a lume na tenda ou mulelo.¹⁴Keo atha kumukulu no Maprisita na kulu kukalomba ngao, "Tunakwethe na kukuthile ka kulya silya kenti otumana kwi paa Pauluse. ¹⁵Keo, apo, muteneke akulu nokuta amulombe ku mukulu no masoca ku muleta okoo endi mwa wiya kwambaula eyambo yaye siwana. Keo otwe, tuna kutukisa ku mwipaa kale nje awiye kuno."¹⁶Kono omwana mantha Paulusi no mulume oyuba ngao ana mutatele na kumu kundamena, keo aingena mumukunda na kuka ambela Paulusi. ¹⁷Keo Paulusi oisana musoca omweya na mwembala ngao, "Oshimbe oyu mulumyana otwale ku mukulu no masoca, kakuli okwite yakuñusa okwaye."¹⁸Keo musoca oshimba oyu mulumyana na kumutwala ku mukulu no masoca na kukamwambela, "Paulusi o mupanditi mwa na nisana, na ku lombakuleta oyu mulumyana okoye. Okwite yakwamba okoye. ¹⁹Keo omukulu no masoca okwata pa likaha na kumutwala ku mukunda na kuka mwipula; ngao eyi iinga kuñusa okwange ike?"²⁰Keo o mulumyana o mwambela ngao, a Majuda anakwitana ku ku lombakuleta Paulusi peuntha ku kuta, endi ahinga kuambaula eyambo yae siwana. ²¹Kono konaitana Kakuli a pitela makumi mane a lume ana mutateela. Ana kweethe kukana kulya na kunwa kenti apa mwi paa. Pelo ona kutukisa,atatela ambu o koye."²²Keo omukulu no masoca oteneka o mulumyana otha, kuno ana mukanisa, kukatonwela anu ngao ana ñusu eiinu o kwange." ²³Keo oisaena masoca aili na kuambela ngao, "Mushimbe masoca myaanda mbiili akutukise kutha kukakuma Caesarea. Mushimbe naa no kuthina pa ambii makumi mutanu na meeli, kame na myaanda mbiili tha no maonga. Mu fundake ohola tho waatu oo usiku. ²⁴Keo aalaela kulukisa ei yamana apa mbathina Paulusi amu twale siwana kwa Felix o mubusisi.²⁵Keo a ñola liñolo ngeya; ²⁶Claudius Lysias ku Mubusisi no ku tha ngama enene Felix, twa mi lumelisa. ²⁷Oyu mulume mwana mangiwa ku Majuda mi na iinga ku mwipaa apa no ni kawana na masoca keo nimuyoyisa, apa no ni limuka ngao mu Roma. ²⁸Mono singa kulimuka ei namunyasa,keo ni mushimbula kukuta. ²⁹Keo ni kututa ngao mwana munyasa pa maputho kukwelela na milao thoo, kono no kuhima ku kwata kanyaso tha ku leta ngao amwi pae kapa a mupake mutolongo. ³⁰Mono ni wana liñusa lya kusinga ku mwi paa oyo mulume, apobene keo ni mutumena okoye na kwa mbela aa na mamunyasa ngao a lete eiana mutongauka poso thoye oyoye siwana."³¹Keo a masoca akoñela etaelo thoo. Keo ashimba Paulusi na kumuleta ousiku ku Antipatris. ³²Aliwa litatama,ongi no masoca amusiya naa noku thina a mbii kutha naye ao kewo ambii na kakuma mumikunda. ³³Apa aa no kuthina ambii na kakuma kwa Caesarea keo apitisa a liñolo ku Mubusisi, Keo pitisa Paulusi o kwae.³⁴Apa na mana kubala eliñolo Omumubusisi, Keo mwi pula e muleneñi Paulusi apana. apa na limuka ngao a pana ku Cilia, ³⁵Keo o mwambela, "Muniku yuba siwana apa a kuthekisa a wiya." Keo wambela ngao a pake munthuwo tha Heroda.

24

¹Mu manyima no maiwa mutanu, Ananias O mu prista o mukulu, akulu amweya na mubusisi no lithina lya Tertullus keo aka kumonatha. Anu mwana letae milandu tha Paulusi pa meo no mubusisi. ²Apa Paulusi nemana poso no mubusisi, Tertullus keo mwangetha na kwambela o mubusisi ngao, "Tuna lukuluwa ba keñisa owe mi na pono thoe thina tutelele chinjeo mu litunga lyetu." ³Muku tumela twa amwela yoshe eyu tenda, Owe mubusisi Felekisi.⁴Ku pita ngoni ku mange, na ku lombakanyonyo o tu tethethe. ⁵Ka kuli tuna wana oyu munu ngao thila kame yo oyio letela ama Juda oshe ku piluka a Iwanithi. Yonyio mukulu no Nazarene oyu. ⁶No lika ku pindameketha o ulwanithi no kashwau mu tempele, kona kuli ona mangiwa. ⁷Kono Lisiasi omu Sole,keo owiya ku mu shimba na mata mu makaa efu na ku twala, ⁸mona mwipula Paulusi ei inu mo mu limuka einu yoshe tuna mwangethe. ⁹A Majuda oshe keo nao engena muyambo ku tisettha ngao e

yambo ya sikuma.¹⁰Kono o mubusisi apa nambela Paulusi ngao ambe, Paulusi keo oalaba ngao, "Na yubisisa One kala ilimo ingi kuno o atula lino litunga, Kona kuli ina wapele ngao ni ku tolokele nofoti e siambo sange."¹¹Wa twesa ku limuka ngao kapa ipita maiwa likumi na maiwa meli apa ni theka ku ka lapela ku Jerusalema kao.¹²Apa na ni wana mutempele, no ni imwa ku shangawetha anu, kapa mu sinagoge, kapa mu muleneñi.¹³Ana imwa kutwesa ku toloka yoshe eyi ana ni manglele okoye.¹⁴Mu uniti na kutonwela ngao,kutha na nthila no ku kushutana mo mo nyiwo ni sebeletha Mulimu no ashemi etu. Netana mu inu yoshe eyi yendela na mulao mane nei noñoliwa mu sipolofita.¹⁵Ni kwite sepo ku Mulimu weti akwange ngao, kati mbo kwi kala kwinguka kwayonu ku kena nawono mbula ku kena.¹⁶Kona kuli na likanga katata ngao ku ina nyathala poso tha Mulimu na ibupiwa yoshe.¹⁷Mu nako no ilimo ingi ina kauka kame ngao niye ni tuse ama tunga oshe, na kwiya kutenda itabelo.¹⁸Apa no ni tenda ngea, ama Juda no ku Asia neya ku ni wana mu mukiti no ku kukenisa mu tempele. Ko nili mwangi kao kapa mu miyoyo.¹⁹A anu aswanela kwi kala poso thoe kuni angetha, aiba ndi akwite simweya.²⁰Aiba ndi ngeyo a alume aswanela ku tonola ufosi ou ana wana okwange apa no ni mekiwa poso no kuta no ma Juda.²¹Kauli ngao bakeñisa esinu so simweya no ni kuwela onili mukachi thoo, "Ye kulibaka no kwi nguka, no anu no kufa ngao pelo keo ani thekisa potho, thoe."²²Keo Felekisi oyu no kwata o unangu munthila tho, keo achinja Omutheko. Keo o amba ngao, "Apa Lisiasi o mukulu no masole apa wiya ku tunda ku Jerusalema mo ni topela siwana e thiambo thoe."²³Keo o laula o mulandu no ku tolongo ngao, Paulusi apakiwe mutolongo, na ku piwa tukuluo ngao akwae ka nakwanga kumutusa kwei athaela.²⁴Apa no kupita maiwa manyonyo, Felekisi keo oka ku thika na Drusilla ombiyama wae, O mu Juda, na kwi thana Pauluse, oko na wiya ku ku tuta eyi no tumelo kwa Jesu Kelesite.²⁵Kono apa Paulusi na ambaula nae eyi no kulika ku ku kuteka na katulo mbo thiya, Felekisi keo oiyapa na kwamba ngao, "Pano othe. Kono apa niwana nako, mo ni kutumena ngao owiye."²⁶Pa nako thi mweya no naana ngao Paulusi ngo ona mupu mali, mwa na mutumenanga na kwambaula nae.²⁷Kono apa no kupita ilimo, illi, Paulusi Festus keo opiluka mubusisi mu manyima a Felekisi, kono Felekisi mwana wapela ngao a ma Juda a muwi maenange, keo o thia Paulusi yo na mangiwa.

25

¹Keo, Fesitisi oingena mu muleneñi, mu manyima no mayiwa maatu, keo tunda mu Caesavea na kutha ku Jerusalema.²A ma pulisita akulu nama Juda no ku limukiwa enene aleta e milandu tho kwa Paulusi, keo ai pula Fesitus mu likute-³amu ambela ngao a tuse ku kana ku pitela kwa Paulusi amwithane awiye ku Jerusalema, koo ngao a mu kundamene na ku mwi paela munthila.⁴Fesitisi keo ambela ngao Paulusi ana mu kwata ku Caesarea, kame ko nyiko atha ololo.⁵"Keo, a atwethe," O amba, othe kuya natwe. Ndi kwekala inu inyangunyu no yu mulume, mo mu ka yamba.⁶Fesitisi no shemwa kwi kala mayewa akupitela mitanu na maatu kapa likumi keo shelumukela ku Caesarea, eliwa nolitatama keo tomana pa asipula no ufumu na kwaamba ngao Paulusi amu lete okwae.⁷Apa awiya kukuma, a ma Juda no kutunda ku Jerusalema a nemana pepi, Keo aleta milandu thingi thingi ethi no mbule niti.⁸Paulusi oku lamulela na ku amba ngao, "Njeko thibi ina tende ku mulao mo ma Juda, kapa ku tempele kapa kwa Caesar."⁹Festus mona, thaela ku pitela ku ma Juda, Keo alaba Paulusi ngao, "Wathaela ku tha ku Jerusalema ngao ni ka ku atuleleko?"¹⁰Paulusi oamba ngao, "Ne mana pathipula tho katulo tha Cawsar apo ni swanela ku atuleliwa. Njeko eina fotheze ama Juda,shina omu mulimukela na mwe."¹¹Ku mona ndi koili eyi ina fotho kame O ufothi wange ndi unene wa twetha ku ni twala ku kwi paiwa, Keo njena ku kana kufa. Kono e yambo yo ku twetha ku ni twala ukwo. Yo nyiyo ni lombakwa Caesar.¹²"¹²Apa Festus na mana o kwamba na kuta thae, keo alaba ngao, "Pomone wathaela kutha kwa Caesar. Kwa Caesar ko nyiko tha!"¹³Munyima no mayiwa manyonyo, Mulena Agripa na Bernice keo akuma ku Caesar kwiya ku. potela Festus.¹⁴Mu manyima o mwayiwa mangi, keo Festus o twala o mulandu wa Paulusi ku Mulena; na kwamba ngao, "Kwali mulume omweya na thiya Felex mu tolongo,¹⁵Apa no ni kala mu Jerusalema, akulu no ma Prista na akulu no ma Juda mona leta milandu na wana poyu munu okwange keo ani ambela ngao ni mu atulele mulandu wa kwi paiwa.¹⁶Keo oa alaba ngao o mulao no ma Roma njena ku twetha ku atulela munu ngeyo njekale oyu thekethiwa a theke na a muthekitha na ku piwa nako tha ku ku kalabela kweyo ana mwangethe.¹⁷Keo, apa na wiya oshe kuno, no ni shemwa ku tatela, eliwa noli tatama keo nitomana pa thipula no katulo na kwithana oyu mulume ngao a mu lete.¹⁸Apo ne mana ana mwangetha emilandu a tonola milandu no ni mona ngao njeko mulandu.¹⁹Mono ni wana ngao, mona kana ku ku yubanaye pa yambo yoo mu ulumeli na yambo kame ya Jesu oyu nakufa, oywa pindamena Paulusi ngao oshi yoya.²⁰No ni shemwa ku kwata u niti waku thaela thiwana eyi yambo, keo ni mwipula ngao ndi a wapela k utha ku Jerusalema na ku ka thekelako ei yambo.²¹Apo Paulusi na ku lombela ngao kane mu tolongo pano a shi tatela o mulelo wo mubusisi, keo ni atula ngao e kale mu tolongo kutwala apa mbo tumu tuma kwa Caesar.²²"Agripa keo oambela Festus, " Name na thaela ku yuba eyambo yo yu mulume." "²³Peuntha," Festus o alaba, " mo ku yubela okwae."²³Eliwa no li tatama, Agripa na Bernice awiya ana kaba, mona wiya mu nthuwo thi kulu ma ma licimande na alume no ku limukiwa enene mu mumuleneñi. Festus keo laela ngao, Paulusi a letiwe, Paulusi keo letiwa okwo.²⁴Festus o amba ngao, "Mulena Agripa namwe moshe mwa alume tuna ku wana nenu pano mu mone oyu mulume; oshe a ma Juda angi nagi mo na ni ambela mu Jerusalema na kuno koshe mwa na kuwela ngao oyu munu kana yoya.²⁵Mono ni wana ngao njeko eyi na fotha yo kwamba ngao epaiwe; kaulu ngao mona ku lombela ka ku mona ma 'emperor; ponyiko noni mu tumu kuno.²⁶Keo ni kwite inu shemwa ya ngana ya ku ñolela mulena kau. Mu libake lyo, yo nyiyo ina muletele okoye, wmwnnw shemwa okoye, Mulena Agripa, mwendi ni wa thinu tha ku ñola pau mulandu.²⁷Keo kame ku shemwa ku monala thiwana ngao ome ni tune o lipanditi na ku kana kuñola thiwana eya na fotho.

26

¹Agripa keo no ambela Paulusi, "Wa twetha kwa amba,"Keo Paulusi ondoola elikaa lyaye na ukulamulela. ²"Na ku shimba no fochi ngao ina wapele, Mulena Agripa, esiambo thange pelo ngao o thi yube yoshe eu anani agethe a Majuda, ³Kakuli owe wa limuka a mapizo na sizo sa Majuda. Cwale na ku lomba ngao otethethe thiwana. ⁴Ya thikuma,Majuda oshe a limuka omu no ni yoyela mu litunga lyange na mu Jerusalema ku tunda ku waikana. ⁵Ani limuka ku tatekela ku makalisetho,Endi etana, ngao mono ni yoya wendi Mufalisi, e kalulo no ku tiya onene mutumelo thetu. ⁶Ne meena pano ngao ni atuliwe mu libaka lya sepo thange ethi na sepisa Mulimu kwa shemi etu. ⁷Ethi sepiso tho nyiko thi na tateliwa ku mishobo thetu likumi na thili tho thi lapela Mulimu na ku sephala usiku na muinonga. Elyo libaka, mulena, a Majuda yo nyiko ani thekisethe. ⁸Inu mwike omwe mu na kana kwitana ngao Mulimu mwa yoyisa a no kufa? ⁹Ya thikuma, ome na swanela ku tenda inu ingi ya ku lwitha e lithina lya Jesu wa ku Nazareta. ¹⁰No ni tenda eyo mu Jerusalema. No ni paka anu a Mulimu angi mutolongo na maata no ni wana ku tunda ku maprista a kulu, kame apa ne paiwa name no ni itana. ¹¹Mononi kolobisanga angi mu masinagoge na ku pithameketha ngao a nyefule Mulimu. No ni tundamena kwa nyanditha mu munthi mu matunga ao. ¹²Apa no ni tenda eii, Keo nitha ku Damasika na maata no ku tunda ku maprista akulu; ¹³Kame munthila, pakachi no muinonga,mulena,no ni mona litwaa likenu lya ku tunda ku wilu ku pita eli seli no liiwa, mono li thunguluka naalume noni enda noo. ¹⁴Apa no tu ngwela pashi twoshe,elii lyamba nange mu mushobo no siheberu; Saule wani nyandithetha ike? Thi kalungao o lae ku muondo. ¹⁵Keo niamba ngao, "Owe ani Mulena?" Mulena keo oalaba. "Ome no Jesu oyu nyanditha." ¹⁶Oimane,kakuli bakeñisa elyo libaka,no ni monahala okwoye, ku ku keta opiluke mupika na ku paka ino yaambo olimuka e yange pelo nei mbo ni kumonisa kuso. ¹⁷Kame mo ni ku tusa kwa aanu na kwa ichaba oko ni ku tuma, ¹⁸oka fekule meo oo kwa tunditha mu lififi na mu mubuso wa satani, na kwa twala kwa Mulimum keo a wane kwa Mulimu swalelo tha sili ba ku yola o fumu pamweya naa no kukena na kwi tana okwange. ¹⁹Cwale,Mulena Agripa,keo no ni emwa ku shwaula e pono no ku wilu; ²⁰kono,kwao ali mu Damasica weli, na mu Jerusalema,na mulitunga lya Judea,na kwa Ichaba,no ni apa elifusa ngao a bake na ku pilukela kwa Mulim,kutenda e swanelo no ku baka. ²¹Pelyo libaka a Majuda na ni manga mu tempele na lika ngao ani pae. ²²Cwale ina amuele tuso tha ku pana kwa Mulimu ku leta na liwa lya pelo,ne eman aku pa upaki kwa anikan ana akulu kweyo na amba ama polofita na Mushe eyimbo itendahala- ²³ngao Kelesite mwa nyandisiwa,na ku ikala yo utangi ku yoya ku lifu na ku ambaule eyi no liseli kwa apetu na ku ichaba, ²⁴Paulusi apa namana uku lamwena, Festas keo wamba na lii lya ku taluka, "Paulusi,wa thaluka; etuto thoe tha ku lyanganisa." ²⁵Kono Paulusi keo waamba,"koni thaluka kao, mutompehi Festusi, kono na amba ya thikuma na katulo tha ku yubahala. ²⁶Kakuli mulena alimuka eyi inu yoshe; keo naamba na ku tiisa okwaye,kakuli njeko ei ni swanela ku muolekela; kakuli koya tendahalile ku mukunda kao. ²⁷We tema a polofita,Mulena Agripa? na limuka ngao we tena." ²⁸Agripa keo wa mbela Paulusi,"Mu nako thinyonyo wa twetha ku ni pilula Mukelesite ndi? ²⁹Keo Paulusi oamba ngao,"Na lapela kwa Mulimu,ngao thi piluke nako thinyonyo kepa thile,kowe ofochi kao,naa ani tethetha oshe pelo, aku feke nange, kono nje mawenge ku makaa. ³⁰Keo Mulena oimana,na mubusisi,na Bernise,nao ne kala noo; ³¹Apa na tunda mukuta,keo aku ambaulitha na ku amba ngao, Uyu munu ka kwite mulandu wa ku ipaiwa kao kapa ku mangiwa." ³²Agripa keo oambela Festas,"Oyu munu nga tuna mulukulula kakuli aku lombela ngao athe kwa Sizare."

27

¹Apa no ku lukisiwa ngao tu upukele na sisepe ku Italia, mo na paka Paulusi na ma pantiti a mweya mu maata a Juliusi o mulauli no mwanda. ²Mo no tu ingena mu sisepe tho mu liwate no thi tunda Adramitiamu etho no thi shinga ku funduka apobene ku munanga wa Asia. Keo tu tha ku liwate, Aristarko wa Tesalonika mu Macedonia notha netu. ³E liiwa no litatamako tu ka fuweka mu mulenen'i wa Sidoni, omo juliasi na ka amuhela Paulusi na sishemo na ku mwitanitha kutha kwa onyi aye ngao a kawane ku babaleliwa. ⁴Kutundapo ke tutha ku liwate mu muluti wa Sipera, ku nyonga na sooli, kakuli e mepo no thi tu kanitha. ⁵A po no tumana o ku upuka e liwate kupitela Silisia na Pamfilia, tu ka fueka mi Mira, mulenen'i wa Lisia. ⁶Omo, no mu liwate tha ku tunda mu Alexandria no thi tha ku Italia. O tu pakamo. ⁷Apa no tuvuwa kanyonyo - kanyonyo pa maiwa mangi mi ku mamaneno tuna ka kuma mu ukalu pepi na Sinidusi mi keo e mepo tha tu kaena ku eketh omwendo, keo tu vuwa mu muluti wa Kerete, ku ku shunga na Salumone. ⁸Mo tu vuwa ku manyonga na ukalu, kupitela tu kuma pa sibaka thi thaniwa Feya Havenisi. Isali pepi na mulenen'i wa Lasea. ⁹Tu na shimbi nako thingi, e nako tha Majuda tho ku kanokulya thi na piti, keo kwa monahala kwiypisa onene pa ku eketha o ku vuva. Keo Paulusi o apa e mamela, ¹⁰na ku amba, "Alume, Na mona ngao o mwendo tushimba wa makolofalo na masinyehelo makalu, ka ku itele na sisepe, kono na moyo wetu." ¹¹Kono o mukulu no ita mona twala o munahano waye ku mu endithi na miny'o sisepe ku thiya eyo na amba Paulusi. ¹²Kakuli neli ku kala mupepo ku ikala mwelyo liya, o ungi na enda mu sisepe a eleza ku funduka ku tunda mo, mi haiba ndi mo tu ka kuma ku mulenen'i wa Fonikisi, ku kela o mupepo muya. Fonikisi liya mu Kilete, ku topela mukachi ka mbweela mu mwika liiwa na mutulo na mwika liiwa. ¹³Apa no ku kuya e mepo thiwana-wana ku tunda mu mutulo, keo a buwi a kengela ngao ana wana eyi a nathaele. Keo a yoyola e iendekitho na ku vuwa ku shenyena Kilete, pei na mulundu. ¹⁴Kono mu ka nako ana ambu a maata no man'asha, a leta e mepo tha mutulo na musila liiwa, ukalisa o ku kuya ku tunda mu sooli. ¹⁵E sisepe apa thi kwatiwa na lin'ungwa ngao no thi kwanga ku tha pa mepo, keo tupa kwendithiwa na mepo. ¹⁶Tuvuwa mu muluti wa kaoli kanyonyo ke thaniwa Kauda, mu ukalu no tu twetha ku yangwela o sisepe no moyo. ¹⁷Apa amana okupaka e sisepe no moyo, a kutusisa e miala thaso ku mangitha e sisepe no mu liwate. Mo ne yapa mushekeela wa Siritisi, keo a shelumuna e endekitho yo liwate na ku endithiwa ngeyo. ¹⁸Mo tu shimba o mwendelo no ku lwa na n'uli ngao chana mathiku a tateka ku yumbana e itele. ¹⁹Mu liiwa lyo waatu a vuwi atundisa eibelekitho no sisepe no mu liwate na, makaa oo. ²⁰Apa no tuulwa e litwa lyo liiwa na matungwethi mu maiiwa mangi, mi

e n'uli thi kulu thi shi lwitha, e thepo tha kwamba ngao nga mo tuyoyithiwa thina tenekiwa.²¹ Apa na enda e nako thile nje ilya, keo Paulusi o imana mu kachi no avuwi na kwamba, "Alume, nga mono mu ni tethetha, na ku teneka kufuula ku tunda Kilete, ngao tukwate ithi kolofalo na sinyehelohelo."²² Pano na mi ambela mu kwate un'amwa, kakuli njeko ku sinyehelwa moyo pa kachi kenu, kono e sinyehelo tho sisepe no mu liwate ambu.²³ Kakuli o uthiku unapu ngeya e lin'eloi lya Mulimu oyu ne kala naya, oyu kame na lapela - e lin'eloi lyaye mo no li mana lunyonga thange,²⁴ na kwamba, 'Kone yapa, Paulusi. Wa swanela ku kemana potho tha Sizare, na ku mona, Mulimu mu thishemo thaye ona kupa oshe ao a vuwa noo.'²⁵ Mungeyo mu kwate un'amwa, alume! Kakuli na thepa Mulimu ngao mo kutendaala wendi ni omu a ni ambele.²⁶ Kono mo tukakuma pa munvu mu sooli simweya."²⁷ O uthiku no ku kwana likumi na une apo wiya, shina omu notu nakeli wa oku noku mu liwate lya Adriatike, mukachi ko uthiku a vuwi akengela nga a shenyena ku mulundu.²⁸ A yelega o unon'i na kuwana a matikanyo makumi meeli; mu ka nako ana, a yelega tungi-tungi na ku wana matikanyo likumi limweya na mutaanu.²⁹ Mone yapa ngao mwendi mo tu ku lenga pa mawe keo a lwethitha manjanga mane kutunda mu lituthi no ku nyima na ku lapela ngao li thile wangu.³⁰ A vuwi mona thela nthila tha ku thiya e sisepe na ku shelumukitha a kasepe ka kanyonyo mu liwate, na ku monitha ngao mwa ka lwethitha a manjanga/liankora no kutho.³¹ Kono Paulusi o amba ku mukulu no masole na ku masole, "Kandi alume a ikale mu sisepe, mu shemwa ku yoyithiwa."³² Keo a masole a mbatulu e miala no sisepe na kuteneka hi ku thikukela.³³ A malungathiku apa wiya, Paulusi o a thuthuetha oshe ngao alye ilya. O amba, "Lino liiwa lya no likumi na mane muli pa ku libelela nje na kulya ilya-njeko ethi mu nali.³⁴ Keo na milomba mu ku tapele ilay, kakuli kwa utokwa kutenda ngeyo ngao mu yoye. Kakuli njeko shiwa o mweya mbo ngwa uki shiwa omweya ku mutwi waye."³⁵ O mana ku amba ethi, o shimba ithima na ku ku tumela kwa mulimu oshe a na mono. Ongomauna e ithima na ku tateka kulya.³⁶ Keo oshe na thuthuwethiwa nao keo alye ilya.³⁷ Mo no twikala twa 276 anu mu sisepe.³⁸ A manisa kulya ya kukwana, na lelupitha e sisepe baken'isa ku yumbela o uloto mu liwate.³⁹ O mushinonga, na shemwa ku lemuka o mulundu, kono mo na mona liko no likwata likamba, keo a ambaulu endi atwetha ku ka fuweka e sisepe muya.⁴⁰ Keo a mbatula a manjanga/liankora na ku thiya mu liwate. Mu nako ethi amanguna e miala no ku mapala no ku thiululithanga na kwi mekela ku mepo e theili ethikulu no potho; na ku liba ku liya.⁴¹ Kono e sisepe thi ka kulenga pa muuwa na ku fuwama. e lituthi lya potho li kakatela njena ku thi fuwama, eli tuthi lya ku nyima lichokauka baken'itha maata no man'asha.⁴² O mulelo no masole ngao aipaye a mapantiti ngao ko ku ne kala wa kuyowa na ku panda.⁴³ Kono a mulauli no mwanda mo na thela ku yo yitha Paulusi keo o atenekitha o mulelo wo; na ku laela ngao a twesa ku yowa a yomboke weli na ku ka kuma pa mulundu.⁴⁴ Keo alume a na thialela a kon'eele, a mweya pa mapala, a mweya pa itele ku tunda mu sisepe. Mi nthila e thi no ku konahala ngao toshe no tu ka kuma pa mulundu.

28

¹Hapano tulethiwa thiwana, Keo tuyuba ngao hwtho yholi thaithaniwa Meleta.² Haminyo litunga katuhamwelile hambukao, kono natumbula mulili nakuta ha mwele toshe muliba nomvula nokwatehela kuloka hasihenge.³ Keo Paulusi otha kukachiya lyanda thaikunyi ikukutu nakuiyumbela mumulilo, bakeñisa oku enyana keo kutunda mili mu mulilo naku kuku thingathingela kulikaha lyae.⁴ Aminya litunga apa namona eliyoka linyethaela kulikaha lyae, keo akuambaulisa, "Shemwa oyu mulume lipondo ponyiko napanduka muliwate, Ekatalo nokuluka kathi mulumele tha ngao ayoye."⁵ Kono keo onyungumunena eliyoka mu mulilo mi neli hemwa kumutenda unyanguny. ⁶Anu mwana tatela ngao mwathimba kapa kungwela mabu pashi na kufa. Kono hapa namutopeela panako thile naku mona ngao njeko eiitendahala okwaye, keo aiipula eminahano thoo na kuamba ngao neli mulimu.⁷ Pepi nomo naikala mono kuikala mi vuu thamukulu oo sooli sa mulume olithina lya Paulusi. Naye notuhamwela thiwana nakutupaka muthioo thae maiwa mahatu.⁸ Nektendahala ngao Publii mwana tumbeka olutu naku sulula unyinga. Paulusi apa natha okwae, keo olapela nakumupaka omakaha, na kumu yoyitha.⁹ Mumanyima neikutendahala, anu oshe naikala omo musooli nakola keo awiya nakuayoitha.¹⁰ Keo atukuteka nalikute likulu onene. Otukutukithetha kufuhula, keo atupa einotusaela.¹¹ Makwethi maatu apa napwa mono twenda muthithepe enako nobumbi mu sooli, esi sepe tha Alexandria, na milimu nothovu, thili kulituthi.¹² Apa notufuhula keo tuka kuma mumuleneñi wa Sirakutha netuka othamo maiwa maatu.¹³ Apa notufuhula keo tuka kuma mumuleneñi wa Regio. Mumanyima noliwa limweya eemepo nombwela keo thifuka, Mumaiwa meeli keo tukafweka mu muleneñi wa Puteoli.¹⁴ Omo notu kawana alumeli keo atulomba ngao tuothe noo maiwa mutaanu na meeli. Mwethi thila keo tuwiya ku Roma.¹⁵ Kutunda apo alumeli, apa namana kuyuba eyetuu, keo awiya kuku wana netu pamuthika uithaniwa Appiisi napamanweno nowala mahatu. Paulusi apana wana alumeli keo olumba Mulimu naku kwata undume.¹⁶ Apa netuingena mu Roma, Paulusi keo amuitanena kuiikala yofoti ma musole nomumamela.¹⁷ Apa nekupita mahiwa maatu Paulusi keo oithana akulu nomajuda. Apa nakuwana pamweya, keo wambela, "Mwapange, shiwango kana shitenda thinu thakulwitha oo machaba kapa thitho tha kanyakuletu. Nenitwaliwa wendi lipanditi mu Jerusalema mumakaa no Maroma.¹⁸ Apa namana kumuipaula, keo hainga kuni lukulula, kakuli nahemwa kuniwana namulandu ooouuswanela lifu.¹⁹ Kono Majuda apa nakana, keo nikakubiya kwa Caesar, hithiñi ngao mwendi ni kwate iambo yakumangitha apange.²⁰ Pelilibaka, lyonyiko nimiithaena ngao ni mimone na kuambanenu, bakeñitha ee sepo thaana a Isilaele nina mangiwa elii liwenge.²¹ Keo a muambela, "kwatwa shiamuhela mañolo atunda ku Judea aa amba yoyambo yoye, nakwapoye njeko oyu nowiya kuamba thiambo thinyanguny kuamana noye.²² Kono twasaela kuyuba okoye omuhupulo oye, kakuli twalimuka ngao ethi tuto tho ukwenuheli thalwitha koahe koshe.²³ Apa namukela eliya, keo kuwiya angi muthio thaye. Keo opititha ethi ambo okoo, na kupa upaki oo mubutho wa Mulimu. Keo olika kwaseswetha ya Jesu, Naya mulao wa Mushe nou wa polofita, kutunda oma sikusiku kutwala oo

mangolangola. ²⁴Amweya mwaneitana mweyo yambo neiambiwa,kono kono amweya nehimwa kuitana. ²⁵Apa nakwaanga kukuyuba,keo afunduka munyima tha Paulusi kuamba eliii; "Omepo Thikenu nethiamba thiwana kwa mupolofita Isaya kwaka nyakulyenu. ²⁶Keo oamba, 'Othe kwaanu nakukaamba ngao,"Kuyuba momuyuba kono muyemwa kuyubithitha;na kumona momumona kono muyemwa kumonithitha. ²⁷Kakuli emichima thaa anuu thina piluka utimbi,ha matwi oo njekuyuba,ana thimi nameo ooo. Kono atwetha kumona nameo oo,nakuyubaa namatwi oo, na michima thoo kuyubithitha na kupiluka, keo natwetha kwa yoyisa. "²⁸Keo,mulimuke ngao ee puluso tha Mulimu,thina tumiwa mulitunga,kame mwatethetha. ²⁹Apa namana kuamba eiyambo amajuda keo atha.Mwana kwata likaŋi mukachi koo. ³⁰Paulusi mwana ikala ilimo iili muthio thokuikela,kame mwana amuhelanga oshe aa naa wiyanga okwae. ³¹Mwana kuwela yo mubuso wa Mulimu na kuluta ya Mulena Jesu Kelesite naundume nombula ku kwangithiwa.